

KELEIVIS

THE TRAVELER ——— LITHUANIAN WEEKLY

NR. 39

"Keleivis" telefonas AN 8-3071

SO. BOSTON, MASS., 1972 METŲ SPALIO - OCTOBER 10
Second-class postage paid at Boston, Massachusetts

Atskiro numerio kaina 20 centų

68-TIEJI METAI

Vilniuje nuteisti aštuoni demonstracijų dalyviai

Režimas iškrepė demonstracijų priežastis, ir sovietinė žinių agentūra buvusius tikrus įvykius nutylėjo.

Kaip New York Times korespondento iš Maskvos pranešimu spalio 3 d. Lietuvos aukščiausias teismas nubaudė 7 Kauno demonstracijose gegužės 18 d. dalyvavusius jaunuolius nuo 18 mėnesių iki 3 metų kalėjimo. Aštuntoji kaltinamoji 18 m. amžiaus darbininkė Virginija Urbonavičiūtė nubausta metams į "pataisomojo darbo" stovyklą, neatimant visiškai laisvės, bet mokant jai tik dalį priklausomo uždarbio. Atseit, ištremta į sovietinę baudžiavą.

Tasso agentūra pranešė, kad Lietuvos teismas minėtus jaunuolius pripažino kaltais, kad jie "buvo organizatoriai ir patys aktyviai dalyvavę gegužės 18 d. gatvės riaušėse, kurių padarinių buvusi suardyta viešoji tvarka ir nutrauktas judėjimas".

Kaltinamasis Vytautas Kaladė, 25 m. amžiaus Kauno teatro scenos darbininkas, esą "norėjęs atsiskaityti su policija" už ankstesnius areštus ir dėl to pasitelkęs dar septynis draugus ir vadovavęs jiems bei dar "keleliams tuzinams" jaunuolių žygyje į policijos būstinę. Daugelis jų esą buvę neblaivūs.

Tokiu būdu ir teismas, ir žinių agentūra politinio pobūdžio demonstracijas stengiasi paversti jau anksčiau tituluotu "chuliganizmu", kad tik neįskiltų jų politinis pagrindas — protestas prieš rusų okupacinį režimą.

Neįmanoma patikėti, kad po milžiniškų dvi dienas trukusių demonstracijų, po kurių buvo keli šimtai suimti ir sumušti, būtų buvę rasti tik 8 kaltininkai. Kaip iš kitų šaltinių gaunamos žinios tvirtina, nukentėjusių skaičius yra žymiai didesnis, bet apie jų teismus mes gal ir negirdėsime. Jie yra suimti ir nubausti be viešo teismo, nes sovietams propagandiniu atžvilgiu nenaudinga, kad yra šimtai demonstracijų kaltininkų.

Tassas šį kartą nutylėjo ir Kalantos susideginimą ir kėlinio mūšines su policija, leivų. Visi žuvo.

ir aukų skaičių. Bet New York Times visa tai savo skaitytojams vėl primena, išaiskindamas tikrąsias neramumų priežastis.

Kaip pabėgo sovietų žvejai

Specialus laikraščio New York Times korespondentas kiek plačiau aprašo, kaip Graikijos uostą pabėgo sovietų žvejų laivas, kuriame buvo ukrainiečiai ir vienas lietuvis.

Ten sakoma, jog pabėgti žvejams pasisekė dėl to, kad

Egiptas jau prieš mėnesį buvo iškraustęs iš savo teritorijos bazių sovietų žvalgybinius lėktuvus TU-16, kurie galėjo apžvalgyti plačią Viduržemio jūros srį ir būdami ginkluoti raketomis, labai stiprino sovietų Viduržemio jūros laivyną.

Sovietų lėktuvų nepastebėtas, žvejų laivas Višera iš Juodųjų jūrų Dardanelių sąsiauriu praslinko į Viduržemio jūrą ir, išvengęs sovietų karo laivų akių, laimėjęs pasiekė Graikijos uostą Piraeus esantį netoli Atėnų.

Laive buvo 8 asmenys, kurių 7 buvo susitarę pabėgti. Aštuntasis įgulos narys, nenorėjęs bėgti, plaukiant per Dardanelius, išsokęs iš laivo į jūrą ir buvo turkų iš vandens išvejotas. Jis buvo graižintas sovietams, nes patsai tenai norėjo grįžti.

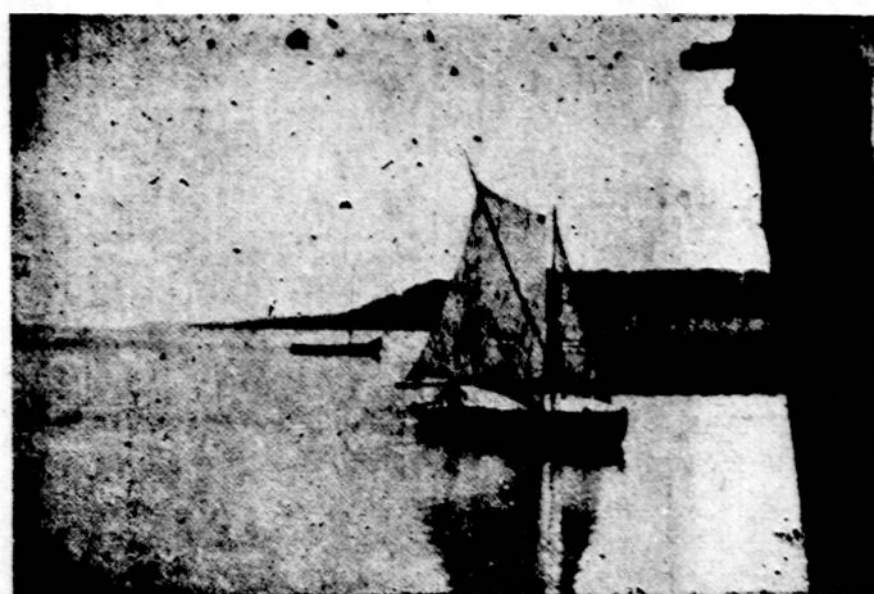
Kaip jau buvo skelbta, visiems pabėgėliams Graikija suteikė politinę globą. Taigi politinio pabėgėlio teises gaavo jų tarpe buvę lietuviai, su kuriuo atitinkami mūsų išėmimo organai jau yra susisieję.

Laivas į Graikiją atplaukė rugpjūčio 14 d.

Pentagonas turi žinių, kad po to įvykio sovietai į Viduržemio jūrą pasiuntė daugiau savo karo laivų.

Sudužo sovietų lėktuvas

Netoli Soči vasarvietės prie Puodosios jūros sudužo sovietų keleivinis lėktuvas, kuriame buvo apie 100 kėlinio mūšines su policija, leivų. Visi žuvo.

Ramios Kuršių marios ties Juodkrante

Chicagoje pagerbė Vytautą Alantą

Lietuvių žurnalistų S-gos valdyba spalio 1 d. Jaunimo Centre Chicagoje surengė rašytojo ir žurnalistų Vytauto Alanto 70 metų sukakties minėjimą. Dalyvių buvo pilna salė.

Minėjimą pradėjo LZS valdybos pirm. Juozas Vaišnys JS. Paskaitą skaitė LZS garbės narys Bronys Raila, kurioje jis apibūdino V. Alantą kaip žurnalistą, dramaturgą ir beletristą, pabrėždamas, kad sukaktuvinkas ir sunkiais lietuvių išsiblaškymo metais neišleista plunksnos ir rankos ir daug kuria.

Programai vadovavusi Emilija Pakštaitė paskaitė gautus sveikinimus, Dalia Kucienė paskaitė ištrauką iš romano "Amžinasis lietuvis", aktorai Vida Janulevičiūtė, Dalia Juknevičiūtė, Eglė Vilutienė, Andrius ir Leonas Barauskai, Jonas Kelečius ir Juozas Valentinas suvaidino porą veiksmų iš Alanto komedijos "Buhalterijos klaidos".

Sukaktuvinkas savo kalboje visiems nuosirdžiai dėkojo ir džiaugėsi labai gerai suvaidinta komedijos ištrauka.

Ta proga žurnalistų sąjungos vadovybė įteikė jaunųjų žurnalistų konkurso laimėtojams premijas: Jūratorėi Jasaitytei \$50, Rimai Janulevičiūtei, Robertui Seileniui, Emilijai Pakštaitei — po \$40, Rimui Gečiui ir K. Veselkaitei — po \$20. Premijas paskyrė Petro Daužvardžio vardo fondas.

Brežnevas pavasarį atvyks į JAV-bes

Prez. Nixonas ir pas jį viešėjęs sovietų užsienio reikalų ministras Gromiko susitarė dėl Sovietų S-gos komandirų metų pavasarį, ministrų vado Brežnevo atsilankymo Washingtone ate-

Gromiko svečiavosi pas Nixoną

Sovietų Sąjungos užsienio reikalų ministras Andrejus Gromiko buvo pakviestas į Washingtoną ir į Camp David, kur 1959 m. viešėjo Nikita Chruščiovas ir tarėsi su prez. Eisenhoweriu.

Ta proga Gromiko su prez. Nixonu aptarė daug svarbių klausimų — Vietnamo, Europos saugumo konferencijos, žydų ir kt. Buvo pasirašyta ir strateginių atominių ginklų apribojimo sutartis. Pasirašymo ceremonijos buvo ypač iškilmingos. Tuo norėta pabrėžti tos sutarties reikšmę. Bet jos tikrąją vertę parodys tik ateitis — kiek sovietai to susitarimo laikysis.

Nesiseka įveikti rūkory

Nors kova su rūkimu yra gana intensyvi, bet paaškėjo, kad rūkancijų skaičius ne tik nesumažėjo, bet dar padidėjo.

Skaičiuojame, kad šiemet bus surūkyta apie 550 milijonų cigarečių. Tai žymiai daugiau, negu buvo surūkyta per bet kuriuos iš paskutinių ketverių metų. Dabar kiekvieno gyventojo galvai teks 204 cigarečių pokaliai. Prieš ketverius metus buvo 50 milijonų rūkory, o šiemet jų yra 76 milijonų.

Brandtas prašo sovietų pagalbos

V. Vokietijos valstijos sekretorius Bahr lankėsi Maskvoje. Jo tikslas — pranyti Sovietų Sąjungą paveikti Rytų Vokietiją, kad ji netrukdytų susitarti dėl pasirašytos sutarties vykdymo.

Bahr stengėsi sovietus įtikinti, kad geriau susitarti su V. Vokietija iki rinkimų, nes vėliau, Brandtui pralaimėjus ir atėjus krikščionių demokratų valdžiai, gali būti sunkiau susitarti.

Argentinon grįšias Peronas

Skelbiama, kad po 12 metų egzilio Ispanijoje buvęs Argentinos diktatorius Peronas šiemet numato sugrįžti į Argentiną.

Argentinoje jis dar vis turi nemažą savo šalininkų, ir jo grįžimas gali sukelti kraštutinę politinę įtampą.

176 metų JAV moneta, kuri 1965 metais buvo paskaidyta Gemini-7 erdvėlaiviu erdvėje verta \$100.000.

Iš Lietuvos pabėgo penkių asmenų šeima

Vyras, žmona ir trys vaikai per Lenkiją pabėgo į Švediją, o iš ten jau pasiekė ir JAV-bes.

Danija pasisakė už Bendrąją rinką

Danijos piliečių dauguma pasisakė už įstojimą į Europos ūkio sąjungą — Bendrąją rinką. Balsavo 89% turinčių teisę balsuoti, iš jų 63% pasisakė už įstojimą.

Didelis įstojimo šalininkas buvo ministras pirmininkas socialdemokratas Jens Krag. Jis, laimėjęs ko norėjo, dėl asmeninių priežasčių atsiskė toliau vyriausybės vadovauti.

Paskutinėm žiniom Danijos valdžią sudarė Henrikas Jorgensen, unijų pirmininkas.

Kaip jau rašėme, Norvegija nubalsavo į tą sąjungą nestoti. Tuo labai patenkinta Maskva. Įstojimą rėmusi vyriausybė atsistatydino. Ją mėgins sudaryti Bendrosios rinkos priešininkų partijos.

Gandai apie taiką Vietname

Praeitą savaitgalį plačiai pasklido gandai, kad taika Vietname jau esanti beveik už kampo, kad P. Vietnamo prez. Thieu atsistatydins, kad būsiančios paskelbtos karo paliaubos, ir t.t.

Washingtonas apie tai nieko nesako, nors Kissingeris Paryžiuje derasi su komunistais.

Saigone prez. Thieu savo kalboje per radiją pareiškė, kad jis nemana atsistatydinti, nesutiksias priimti komunistų į koalicinę vyriausybę, kad P. Vietnamo kariuomenė laiminti mūšius ir Pietų Vietnamas nepateks į komunistų rankas. Bet iš tiesų komunistų pozicijos artėja prie Saigono.

Prancūzija - Leikija pasirašė sutartį

Lenkijos komunistų vad. Gerikas iankėsi Prancūzijoje, ir tuo metu buvo pasirašyta Prancūzijos ir Lenkijos draugumo 10 metų sutartis.

Idomu pažymėti, kad jaunystėje Gerikas dirbo Prancūzijoje anglų kasyklose ir už per daug aktyvų dalyvavimą streikuose buvo ištremtas iš Prancūzijos. O dabar jis buvo iškilmingai priimtas paties prezidento Pompidou.

Jau anksčiau buvo pasklidusios žinios, kad šią vasarą iš Lietuvos pabėgo jaunas teisininkas su visa savo šeima. Dabar paaškėjo, kad visa šita šeima spalio 1 d. jau laimingai pasiekė Chicago ir čia rengiasi įsikurti.

Atvykusieji yra: teisininkas Zigmas Antanas Butkus, jo žmona daktarė Danutė Kareckaitė - Butkienė, 11 metų amžiaus duktė Loreta, 10 metų amžiaus duktė Raimonda ir 3 metų amžiaus sūnus Rimvydas.

Jie buvo gavę teisę praleisti atostogas Lenkijoje, bet rado būdą iš ten lenkų laivą pasiekti Švediją, o vėliau ir JAV-bes.

Zigmas Butkus yra gimęs Eržvilke, bet ilgiau gyveno Jurbarko, o jo žmona Danutė yra baigusi Kauno universiteto medicinos fakultetą ir kelerius metus dirbusi Kauno ligoninėje.

Šiuo metu jie apsigyveno Chicagoje pas gimines, ir yra pasiryžę pradėti naują gyvenimą laisvajame pasaulyje.

Karšta darbiečių konferencija

Britanijos darbo partijos atstovai buvo susirinkę Blackpooly ir karštai svarstė Airijos, aplinkos teršimo ir kitus klausimus. Karščiausiai ginčijami buvo dėl Britanijos įstojimo į Europos ūkio sąjungą. Mat, partijoje yra nemažai įstojimo priešininkų.

bet partijos vadui Wilsonui pavyko abu sparnus nuriiminti. Jis ir toliau pasiliko neabejotinas partijos vadas ir, jei darbiečiai laimėtų būsimus parlamento rinkimus, — ministrų pirmininkas.

Rinkimai netrukdy bombardavimu

Prez. Nixonas pareiškė, kad buv. prezidentas Johnsonas padarė klaidą, sustabdydamas Šiaurės Vietnamo bombardavimą prieš rinkimus. Jis tos klaidos nepadarysias, ir bombardavimas dėl rinkimų nebūsiąs sustabdytas.

Rytų Vokietija paleidžia tūkstančius politinių ir kriminalinių kalinių 23 metų sukakties proga.

Liežuvinis patriotizmas

Anaipol, tai nėra kokia nors visiškai nauja ar mūsų pačių išrasta patriotizmo rūšis, kurią čia norime pareklamuoti. Liežuvinis patriotizmas visada buvo, net ir Lietuvos nepriklausomybės laikais.

Liežuviniam patriotui pakanka turėti tik patriotinį liežuvį. Tokiam nebūtina savo tėvynės labui dirbti konkrečių kultūrinį ar politinį darbą, pačiam aukotis ar aukoti. Jam tereikia tik garsiai patriotiškai kalbėti, o ypač — plačia gerkle smerkti kitus dėl patriotizmo stokos. Svarbiausia, — smerkti greitai ir be apeliacijos, neatsižvelgiant nei į praeitį, nei į ateitį, nesvarstant nei to nuteisimo padarinių.

Be to, liežuvinis patriotizmas mūsų sąlygose labai patogus "puoselėti". Sakysime, Chicagoje minkštai guldamas savo rezidencijoje, tuo pat metu patriotiniu liežuviu gali nujoti ligi Los Angeles, juo kaip dalgiu gali čia pat už durų šmėkštelti kitam savo tautečiui po gerkle, kaip kuolu trenkti kiek skirtingai mastančiam per galvą, kaip mazgotė tēksti viešojoje vietoje kukliam žmogui per veidą ir kaip yla nudurti net patriotišką brolių Lietuvoje. Ir vis vardan patriotizmo, vardan lietuviybės skaistumo ir jos amžinumo.

O visai nesvarbu, kad paties liežuvinio patrioto šeimoje jau žentas malajus, marti portorikietė, o vaikaičiai pusjuodžiai...

Šiandien palyginamai trumpo laikotarpio perspektyvoje mes jau turime ir visai akivaizdžių liežuvinio patriotizmo atstovų veiklos gyvenimiškų pavyzdžių ir jos rezultatus.

Kiek atsimename, šie "patriotai" pirmąjį iš New Yorko Lietuvos giminių aplankyti nuvykę tautietį apšaukė juodžiausiu šunsuikiu ir atstūmė nuo savo tautinio stalo, o dabar — patys su žmonom ten važiuoja ir tyli, nes tai jau nėra tėvynės išdavimas...

Iš Lietuvos atvykusius dainininkus jie apkeikė enkavedistais, o jų koncertų klausytojus — laisvės kovos dezertyrais, o patys jų dainų iš plokštelių su pasigardžiavimu ir net ašara akyse namie klausosi...

Su iš Lietuvos atvykusiais tautiečiais susitikusius ir pasikalbėjusius jie tiesiog aukštiekninkus įvertė į patsidavėlių kategoriją, o šiaandien tie patys su komunistų partijos nariais geria iš Lietuvos atvežtą šermukšninę po 100 gramų vienu gurkšniu...

Betgi bene tragiškiausius liežuvinio patriotizmo padarinius pastaruoju metu mums pateikė Cicero "patriotai", be jokios atodairės pasmerkdami keturias jaunuoles, kurios šiemet pirmą kartą aplankė Lietuvą ir pabuvojo kad ir netikusioje tenyškioje jaunimo stovykloje.

Jos — ateitininkės, jos aktyviai prisidėjo prie Jaunimo kongreso organizavimo, jos dalyvavo tautinių šokių sambūry, jos lankė lituanistinę mokyklą. Ir jos panorėjo savo akimis pamatyti Lietuvą... Na, o grįžusios net Tautos šventės minėjimo patalpose buvo viešai apšmeižtos.

Bet geriau paklausykime jų pačių — Ritos Bartkutės (17 m.), Ritos Bartkutės (16 m.), Audronės Gečaitės (17 m.) ir Reginos Balutytės (17 m.), — ką jos savo atvirame laiške "Draugui" (rugsėjo 25 d.) tarp kitko rašo:

"Mes vykom Lietuvon, nes mums buvo pažadėta parodyti visą mūsų tėvų kraštą ir pabendrauti su lietuviškuoju jaunimu. Cicero lituanistinės mokyklos mokytojai mums dėstė Lietuvos geografiją, bet, Lietuvos nepamačius, mes negalėjome susidaryti pilno jos vaizdo."

"Nors nebuvo toj stovykloj kai kurių patogumų, prie kurių mes esam pripratę Dainavos stovykloje, bet mes esam patenkintos, nes pamatėm ne tik miestus, kur lankėm muziejus, savo iniciatyva pasimeldėm bažnyčiose, bet ir aplankėm Trakų pilį, Puntuką, Palangą, Nidą, žavingus Zarasų ežerus, Birštoną ir pavažinėjom laivu Nemunu. Jokios propagandos stovykloje nebuvo. Tik išmokom prie lauzo naujų lietuviškų dainų pažinom lietuvišką jaunimo, kuris buvo labai draugiškas, ir susitikom su savo giminėmis."

"Mūsų svajonė buvo pamatyti Lietuvą, apie kurią mums mūsų tėvai ir mokytojai tiek daug pasakojo. Lietuvą ir pamatėme labai gražią ir mielą, jos jau niekados negalėsime pamiršti."

"Mums labai liūdna, kad mes esam pasmerktos... Argi mes turime pasitraukti į kitas kolonijas ir ten dalyvauti lietuviškame gyvenime?"

Mes neagituoju mūsų jaunuolių stoti į komjaunimo organizaciją, bet kieno naudai yra šie liežuvinio patriotizmo padariniai? Gal tie žinuoniai pasakytų, kiek Lie-

Ar Lietuva buvo ant bedugnės krašto?

Žurnalistas Povilas Žičkus Laisvosios Lietuvos rugpjūčio 30 d. laidoje išspausdintame straipsny tarp kitko parašė, kad 1926 metais Lietuva "atsirado ant bedugnės krašto. Tik patriotų lietuvių perversmas išgelbėjo nuo tos katastrofos".

Kelivis rugsėjo 12 d. laidoje, atsiliepdamas į tą P. Žičkuso raštą, pastebėjo, kad tokio pavojaus tada nebuvo, ir pacitavo ilgamečio "krikščionių demokratų" vado prel. M. Krupavičiaus paaiškinimą: "Netikėjau ir netikiu, kad kalbamam laikui (1926 m. Kel. red.) būtų grėsęs bolševikų rimtas pavojus. Skačiau ir skaitau, kad gruodžio 17 d. perversmas padarė sunkiai pataisomų nuostolių ir žalos".

P. Žičkus tuo nebuvo įtikintas. Jis parašė ilgą "Atvirą laiską", kuris buvo išspausdintas Kelivio rugsėjo 26 d. laidoje.

Cia jis daugiau rašo apie perversmo rengėjus. To klausimo Kelivis nelieta, apie tai nekalbėsime ir šiame rašinyje. Savo anksčiau pareikštą nuomonę P. Žičkus stengiasi paremti labai netikrais argumentais.

Jis mini Čilės Allende, Kubos Castro, Hitlerio pavyzdžius, bet ką jie bendra turi su Lietuva? Juk ten buvo ir yra visiškai kitokia ekonominė, politinė ir socialinė padėtis.

Jis be rezervų tiki propagandos tikslais komunistų leidžiamo Gimtojo Krašto teigimu, kad "komunistai jau turėjo planą paimti valdžią Lietuvoj ir savo rankas ir tam jau buvo veik pasiruošę".

Tuo tikėti P. Žičkui, aišku, niekas negali uždrausti, bet, jeigu jis seka, ką komunistai rašo apie praeitį, tai turėtų žinoti, kad jie ne tik istorinius faktus iškreipia, bet ir nebūtų dalykų prirašo ir legendų sukuria savo veiklai ir atskirų asmenų nuopelnams padidinti.

O kas pažįsta ano meto Lietuvos padėtį, tas taip pat žino, kad komunistų jėgos buvo menkos. Kuo jie galėjo remtis? Kariuomene, policija, šauliais? Juokinga būtų tai tvirtinti. Gal darbininkais? Bet juk ir ju tarpe komunistų demagogija ne daug teturėjo pasisekimo.

Tai kokia gali būti kalba, kad komunistai anuomet būtų galėję įvykdyti perversmą? Jei tas klausimas anuomet kai kam nebuvo aiškus, jeigu tada, jį palietus, vyravo jausmai, tai dabar, praėjus 45 metams, galima į tuos įvykius visiškai

Gal ir P. Žičkui bus dar įdomiau, ką šiuo reikalu rašo žurnalistas, rašytojas, buvęs oficialio Lietuvos Aidas vyr. redaktorius, prez. Antano Smetonos asmeninis sekretorius Aleksandras Merkeliš. Jis savo stambioje knygoje "Antanas Smetona" plačiai paličia ir 1926 m. perversmą. Štai kelios ištraukos:

"Kairiųjų koalicinė vyriausybė su komunistais ne tik nėjo į bendrą frontą prieš reakcionierius, bet pradėjo tramdyti nieko gero Lietuvai nežadančią komunistinę agresiją. 1926 m. rugsėjo mėn. suėmė komunistą Pijū Glovackį už tai,

kad jis Sančiuose, Iluzijos kino salėje, darbininkų susirinkime ragino juos prie ginkluoto sukilimo. Darbininkų Atstovo redaktorius buvo porą kartų nubaustas kalėti, uždarytos kankurios profesinės sąjungos ir griežtasi policinių priemonių prieš visuomenės klasinį kirsinimą. Lapkričio 1 dieną Lietuvos Socialdemokratų Partijos Centro Komitetas savo skyriams išleido aplinkraštį nr. 416, kuriame ragino savo skyrius iš darbininkų organizacijų ir profesinių sąjungų vyti lauk komunistus (psl. 318).

"Jo (perversmo, Kel. r.) inspiratoriai ir konspiratoriai iš Seimo tribūnos ir spaudoje nuolat skelbė Lietuvai gresiantį komunizmo pavojų. Tuo buvo siekiama visuomenėje ir kariuomenėje sudaryti perversmui palankias nuotaikas... Perversmo iniciatorių bei organizatorių tas pavojus buvo gerokai perdedamas, skelbiant gresiantį komunistų perversmą (psl. 340).

Šitaip vertina ano meto padėtį tie, kurie ją šalta nagrinėja. Jie visi sako, kad buvo nepatekintu tuo ar kitu demokratiškai išrinktu vyriausybės veiksmu. Ilgiau pagyvenus karo stovyje, kai kam atrodo, kad pasaulis griūva, jei vienu ar kitu darbininkai susireikavo, jei minguos smarkiau valdžią papeikė, jei gatvėse pasirodė demonstracijos ir kt. Visą tai jiems kėlė nerimo, bet tą nerimą daug daugiau kurstė valdžios netekusios ir jos trokštančios politinės grupės, kurioms, kaip A. Merkeliš rašo, komunistinis baubas tebuvo gera priemonė perversmui palankioms nuotaikoms sukelti.

Kaip žinome, tiek Sovietų Sąjunga, tiek ir komunistinė Kinija remia šiaurės Vietnamo komunistus ir jų grobiamąjį karo pastangas. Amerikiečiams užblokavus š. Vietnamo uostus, sovietams tenka į Vietnamą gabenti ginklus ir karo medžiagą iškrauti Kinijos uostuose ir toliau visa tai gabenti sausuma per Kinijos teritoriją.

Gauta žinių, kad Kinija rado būdą šia proga iš savo komunistinio "draugo" gerokai pasipelnyti: sovietų laivus, atvežančius ginklus į Kinijos uostus, jį apkrėvė mokesčiais, kaip ir kitus svetimų valstybių laivus. Bet kiniečiai iš sovietų reikalavo, kad ne rublių, o šveicarų frankų ir kitos tvirtos užsienio valiutos, tinkamos tarptautinėje rinkoje.

Karo ir Eismo Aukos

Vietnamo kare iki šiol mūšiu laukusė žuvo 45.857 amerikiečiai ir dėl kitokių priežasčių mirė 10.274. Sužeistų, kurie buvo gydomi ligoninėse, buvo 153.161 ir 150.226 pasveiko be liginių.

Eismo nelaimėse vien tik pernai žuvo 54.000 ir sužeista 4.700.000. Taigi, nuo Vietnamo karo pradžios 1961 m. iki šiol per 10 metų, net tuos skaičius mažinant ir apvalinant, eismo nelaimėse JAV-se žuvo apie 500.000 žmonių ir sužeista apie 40.000.000.

Štai, pažiūrėkime, ką apie tai rašo mūsų žinomi istorikai.

Dr. Vanda Sruogienė savo didžiulėje "Lietuvos istorijoje" 916 psl. rašo:

"Naujai sudarytoji koalicijos pagrindais vyriausybė, kurią įėjo valstiečiai liaudininkai, socialdemokratų ir tautinių mažumų (gudų, lenkų, žydų ir vokiečių) atstovai, tuoj panaikino karo būvį ir eilę kitų suvaržymų, leido veikti didesniai tautinių mažumų mokyklų skaičiui, siekė atskirti bažnyčia nuo valstybės (kaip JAV) ir praversti eilę kitų reformų demokratiškumo dvasioje.

"Nėjė į valdžią krikščionys demokratų ir tautininkai nerimo, reikšė nepasitenkinimo naują vyriausybę kursui: ypač bažnytinę politiką (jau sulaukytos kunigams algos) ir kėlė baimės, esą vyriausybės liberalizmas atgaivins vietos lenkus, leisias išgalėti komunistui".

Buvęs Lietuvos kariuomenės vadas gen. Stasys Raštikas savo atsiminimų I tomo 203 psl. rašo, kad buvo "nepasitenkinimas vyriausybė dėl neveiklumo, dėl pataikavimo lenkų ir žydų mažumoms, dėl netvarkos krašte ir ypač dėl laisvės komunistams".

Prof. dr. Juozas Jakštas Lietuvos Enciklopedijos XV tome psl. 340 taip pat kalba ne apie komunistų baubą, bet kad "Kairioji vyriausybė negalėjo būti dar stipriai konservatyvinė ir Bažnyčiai ištikimos mūsų visuomenės daugumos ramiai priimta". Kad partiniai ginčai dėl konkordato, lenkiškų mokyklų, dėl streikų, demonstracijų drumsť krašto rimti.

Gal ir P. Žičkui bus dar įdomiau, ką šiuo reikalu rašo žurnalistas, rašytojas, buvęs oficialio Lietuvos Aidas vyr. redaktorius, prez. Antano Smetonos asmeninis sekretorius Aleksandras Merkeliš. Jis savo stambioje knygoje "Antanas Smetona" plačiai paličia ir 1926 m. perversmą. Štai kelios ištraukos:

"Kairiųjų koalicinė vyriausybė su komunistais ne tik nėjo į bendrą frontą prieš reakcionierius, bet pradėjo tramdyti nieko gero Lietuvai nežadančią komunistinę agresiją. 1926 m. rugsėjo mėn. suėmė komunistą Pijū Glovackį už tai,

kad jis Sančiuose, Iluzijos kino salėje, darbininkų susirinkime ragino juos prie ginkluoto sukilimo. Darbininkų Atstovo redaktorius buvo porą kartų nubaustas kalėti, uždarytos kankurios profesinės sąjungos ir griežtasi policinių priemonių prieš visuomenės klasinį kirsinimą. Lapkričio 1 dieną Lietuvos Socialdemokratų Partijos Centro Komitetas savo skyriams išleido aplinkraštį nr. 416, kuriame ragino savo skyrius iš darbininkų organizacijų ir profesinių sąjungų vyti lauk komunistus (psl. 318).

"Jo (perversmo, Kel. r.) inspiratoriai ir konspiratoriai iš Seimo tribūnos ir spaudoje nuolat skelbė Lietuvai gresiantį komunizmo pavojų. Tuo buvo siekiama visuomenėje ir kariuomenėje sudaryti perversmui palankias nuotaikas... Perversmo iniciatorių bei organizatorių tas pavojus buvo gerokai perdedamas, skelbiant gresiantį komunistų perversmą (psl. 340).

Šitaip vertina ano meto padėtį tie, kurie ją šalta nagrinėja. Jie visi sako, kad buvo nepatekintu tuo ar kitu demokratiškai išrinktu vyriausybės veiksmu. Ilgiau pagyvenus karo stovyje, kai kam atrodo, kad pasaulis griūva, jei vienu ar kitu darbininkai susireikavo, jei minguos smarkiau valdžią papeikė, jei gatvėse pasirodė demonstracijos ir kt. Visą tai jiems kėlė nerimo, bet tą nerimą daug daugiau kurstė valdžios netekusios ir jos trokštančios politinės grupės, kurioms, kaip A. Merkeliš rašo, komunistinis baubas tebuvo gera priemonė perversmui palankioms nuotaikoms sukelti.

Kaip žinome, tiek Sovietų Sąjunga, tiek ir komunistinė Kinija remia šiaurės Vietnamo komunistus ir jų grobiamąjį karo pastangas. Amerikiečiams užblokavus š. Vietnamo uostus, sovietams tenka į Vietnamą gabenti ginklus ir karo medžiagą iškrauti Kinijos uostuose ir toliau visa tai gabenti sausuma per Kinijos teritoriją.

Gauta žinių, kad Kinija rado būdą šia proga iš savo komunistinio "draugo" gerokai pasipelnyti: sovietų laivus, atvežančius ginklus į Kinijos uostus, jį apkrėvė mokesčiais, kaip ir kitus svetimų valstybių laivus. Bet kiniečiai iš sovietų reikalavo, kad ne rublių, o šveicarų frankų ir kitos tvirtos užsienio valiutos, tinkamos tarptautinėje rinkoje.

Karo ir Eismo Aukos

Vietnamo kare iki šiol mūšiu laukusė žuvo 45.857 amerikiečiai ir dėl kitokių priežasčių mirė 10.274. Sužeistų, kurie buvo gydomi ligoninėse, buvo 153.161 ir 150.226 pasveiko be liginių.

Eismo nelaimėse vien tik pernai žuvo 54.000 ir sužeista 4.700.000. Taigi, nuo Vietnamo karo pradžios 1961 m. iki šiol per 10 metų, net tuos skaičius mažinant ir apvalinant, eismo nelaimėse JAV-se žuvo apie 500.000 žmonių ir sužeista apie 40.000.000.

Skerspiūvis per dabartinę Lietuvos politinę padėtį

(iš buv. Lietuvių Žurnalistų s-gos pirmininko, Lietuvos kariuomenės savanorio rašytojo Vytauto Alanto praeisimo Lietuvių spaudos ir radijo darbuotojų suvažiavime rugsėjo 16-17 dienomis Tabor Farmoje)

Lavrentis Beria atvirai yra pasakęs, kad "priešų tautas" reikia "užkariauti jais protiskai pagydam", mūsiškiai kalbant, išplaukiant joms smegenis raudonais chemikalais. Tą jo "mokslą" Kremliaus chirurgai sistemingai taiko pavergtoms tautoms, tik "gydymo" operacijos toli gražu ne visada jiems pasiseka. Berio "mokslas" turėjo pasisekimo tuose lietuviuose komunistuose, kurie jo pacientais tapo savanoriai, kitaip sakant, dėl vieno ar kitų priežasčių leidosi išplaukami smegenis ir savo širdin išleido raudonuosius stabus. Jie pasidarė simtanuosimtiniai Kremliaus apmokami lekajai, kuriems Lietuva kaip tokia buvus nebuvo, kuriems tik svarbu, kad ji išliktų raudonosios imperijos provincija ir ilgainiui susilietu su "vyresniojo brolio" tauta. Ši lietuvių komunistų kategorija mums yra dingusi negrįžtamai: jų likimas yra susijęs nebe su Lietuvos, o su raudonosios Rusijos likimu. Gal būt, jie yra dar aršesni laisvos Lietuvos priešai, kaip kad patys maskoliai.

Prie trečios kategorijos aš priskirčiau tuos lietuvius, kurie tik iš reikalo ar dėl karjeros paraudo. Tad mes darytume didelę klaidą, jei visus lietuvius komunistus sumestume į vieną maišą. Pagaliau reikia pabrėžti ir tą faktą, kad vieno kio ar kitokio atspalvio komunistų Lietuvoje tėra tik plonas visuomenės sluoksnelis, o didžioji tautos dalis, ta tylioji kencianti dauguma, prieš komunizmą nusištačiusi pasyviai ir savo dvasioje puoselėja Lietuvos išsivadavimo svajonę.

Tikrąjį tautos veidą mes pamatėme per gegužės mėnesio įvykius Kaune, kada laisvės ilgesys prasižvelgė ugnimi ir krauju. Desperatiškas šūkis: — Laisvės Lietuvai! — nuaidėjo per visą raudonąją imperiją ir laisvąjį pasaulį.

Kauno įvykiai parodė, kad laisvės troškimas tebežaroja lietuviu dvasioje, kad lietuvis, tiek metų anetizuojamas pagal Berio pagamintus receptus, tebėra gyvas, kad jaunoji karta nepaklydo komunizmo klysteliuose ir kad tautinis, lietuviškas pagrindas liko pakankamai tvirtas spirtis raudonajam antplūdžiui.

Taigi, jei dabar pravesime lygiagrečią tarp okupuotos Lietuvos ir išėvijos tikrovę, tai turėsime padaryti sekancias išvadas:

1. Ten ir čia lietuvių tauta turi išgyventi didelį nutautinimo spaudimą;
2. Okupuoto krašto didelės lietuvių daugumos noras, pastangos ir viltys sutampa su mūsų, išėvių, norais, pastangomis ir viltimis nusikratyti maskolių jungu ir grąžinti Lietuvai laisvę, kitais žodžiais, mes paduodame per geležinę uždangą vieni kitiems rankas ir tvirtai jas sugniaužę žygiuojame prie to paties tikslo — Lietuvos išlaisvinimo.

Mūsų keliai nėra vienodi, bet mūsų galutinis tikslas yra tas pats.

Mūsų keliai nėra vienodi, bet mūsų galutinis tikslas yra tas pats.

Pagaliau atsimintina ir tai, kad vėlio vardo iš priekio pasipelnę: sovietų laivus, atvežančius ginklus į Kinijos uostus, jį apkrėvė mokesčiais, kaip ir kitus svetimų valstybių laivus. Bet kiniečiai iš sovietų reikalavo, kad ne rublių, o šveicarų frankų ir kitos tvirtos užsienio valiutos, tinkamos tarptautinėje rinkoje.

Karo ir Eismo Aukos

Vietnamo kare iki šiol mūšiu laukusė žuvo 45.857 amerikiečiai ir dėl kitokių priežasčių mirė 10.274. Sužeistų, kurie buvo gydomi ligoninėse, buvo 153.161 ir 150.226 pasveiko be liginių.

Eismo nelaimėse vien tik pernai žuvo 54.000 ir sužeista 4.700.000. Taigi, nuo Vietnamo karo pradžios 1961 m. iki šiol per 10 metų, net tuos skaičius mažinant ir apvalinant, eismo nelaimėse JAV-se žuvo apie 500.000 žmonių ir sužeista apie 40.000.000.

Eismo nelaimėse vien tik pernai žuvo 54.000 ir sužeista 4.700.000. Taigi, nuo Vietnamo karo pradžios 1961 m. iki šiol per 10 metų, net tuos skaičius mažinant ir apvalinant, eismo nelaimėse JAV-se žuvo apie 500.000 žmonių ir sužeista apie 40.000.000.

Eismo nelaimėse vien tik pernai žuvo 54.000 ir sužeista 4.700.000. Taigi, nuo Vietnamo karo pradžios 1961 m. iki šiol per 10 metų, net tuos skaičius mažinant ir apvalinant, eismo nelaimėse JAV-se žuvo apie 500.000 žmonių ir sužeista apie 40.000.000.

Geri žodynai

Anglu - lietuvių kalbų žodynas, V. Baravyko, 590 psl. apie 30.000 žodžių kainą \$6.

Lietuvių-anglų kalbų žodynas, redagavo Karsavinaitė ir Šlapoberskis, apie 27.000 žodžių, 511 psl., kainą — \$5.00.

Lietuviškai angliskās žodynas, Vilius Peteraicius, H laida, daugiau kaip 30.000 žodžių, 586 psl., kainą \$7.00.

KAS SKAITO RAŠ,
KAS SUKOS KREPSIUS.

Amerikos Lietuvių Gyvenimas

KAS NIEKO NEVEIKIA,
TO NIEKAS NEPEIKIA.

SLA reikalais besikalbant

SLA sekretorius Aigirdas Budreckis Sandaroje. Keleivyje ir Tėvynėje išspausdino raštą, pavadintą "Koks reikalas kabinėtis prie SLA?".

J tokį klausimą galima klausimu ir atsakyti: "O kas yra SLA?"

Mano supratimu SLA sudaro visi nariai, o ne vien Pildomoji Taryba. Esu SLA narys, o ne koks pašalinis kibis. Radęs Keleivyje išspausdintą apie SLA klaidingą raštą, mačiau reikalą atsiliepti straipsniu "Ne vien mirtis mažina SLA" (Keleivis, 1972 m. rugpjūčio 15 d.). Tas raštelis, kaip matyti, labai nepatiko sekretoriui.

Kultūringų žmonių įprasta, jog nuomonių pasikeitimui prasidėjus, jis tęsiasi toje spaudoje, kurioje iškilo. SLA sekretorius nesilaiko tos, sakyčiau, tradicijos: jis savo rašinį išsiuntinėjo ir kitiems laikraščiams, kurių skaitytojai gal neskaitytų nei S. Michelsono straipsnio, nei mano. Pabūjęs jis Sandaroje ir Tėvynėje net Keleivio vardą paminėti.

Negalėdamas nieko atsakyti į mano iškeltą klausimą, SLA sekretorius išleido į visai pašalines temas, kurių aš neliečiau. Be to, neteisingai cituodamas, išleisdamas jam nepatinkamą žodį, jis sudarkė mano raštą. Na, ir mano pavardę ar inicialus išlinksnioja Sandaroje net 9 kartus, pridėdamas titulų, kurių aš neavartojau. Jis pavadina mane "kūrybinės kritikos nariu", kitą kartą — patyrusiu SLA veikėju ir, ne į iškeltus klausimus, bet į asmenį taikydamas, vaikiškai bando iš manęs pasišaipyti, tardamas, jog be abejo, aš mokąs ir skaičiuoti.

Dėsto sekretorius, jog Pildomoji Taryba rūpinasi gauti naujų narių, skelbia vėjus. Bet juk mano buvo kelias reikalas susirūpinti esamais nariais, pastudijuoti, kodėl taip smarkiai nariai traukiasi iš SLA. Juk net buvusis švietimo Komisijos narys A. Kalvaitis Naujienose 1971 m. rugs. 3 d. pranašavo liūdną galą, sakydamas, kad draudimo departamentai, matydami narių aktyvų nuosmūgį, bus priversti skirti šiai organizacijai likvidatorių. Keleivyje rašydamas paminėjau, jog Pildomajai Tarybai (o jai padėti turėtų būti pajėgi švietimo komisija) reikėtų tą narių bėgimo problemą pastudijuoti. Ir, žinoma, padaryti atitinkamus nutarimus.

Imkime faktus. SLA sekretorius 57-me seime, Miami mieste, savo pranešime štai ką sako.

Per lietuviškos šeimos vąj, kurs tęsiasi 22 mėnesius, organizatoriai įrašė 364 naujus narius: 181 suaugusį ir 183 vaikus. Per tą patį laiką mirė 486, taupomąsias apdraudas atsiėmė 168, atšaukė draudimą ir atsiėmė priklausancius pinigų 208 nariai ir 357 nariai suspenduoti dėl mokėsių nemokėjimo. (Į suspenduotųjų grupę įeina aną kartą mano minėti nariai, kurie, net nepareikalaudami jiems priklausomų pinigų, tik ranka numoja ir iš SLA pasitraukia).

Taigi, SLA nuo 1969 m. kovo 1 d. iki 1971 m. gruodžio 31 d. neteko 1.219 narių, kurių 733 pasitraukė savo noru, o ne mirties dalgio pakirsti. Narių išstojimas tebesitęsia. Ir štai Tėvynėje, kurioje išspausdintas minimas prieš mane nukreiptas raštas, vėl rašoma, jog per šiu metų pirmą ketvirtį iš SLA išstoję, arba draudimą atšaukę 20 narių. O kiek naujų įstoję, apyskaitoje nesakoma.

Perskaičiau visą SLA 57-jo seimo knygą. Nei vienas Pildomosios Tarybos narys, nei viena kuri komisija nėra ne prasitarė, kas padarytina ar kas darytina, kad nariai taip greitai tempu nebėgtų iš Susivienijimo. Pranešimuose vis kalbama apie būtiną reikalą, kaip apie gyvybinį klausimą — gauti naujų narių. Jau beveik buvęs surastas naujas kelias: samdyti švietimautį agentą specialistą, kad tas lietuvių ir lietuvių organizaciją verbuotų. Tačiau nuo tos "auksos minties" vykdymo kol kas susilaikyta, pirmiausia būsią mėginama lietuvių nekilnojamojo turto pardavėjus SLA organizatoriais užverbuoti.

SLA sekretorius pataria ir man užuot strypsni rašius būti organizatoriumi ir reikiška nuomonę, gal nors vieną narį būčiau įrašęs. Toks patarimas paties sekretoriaus pasilaikytinas, nes manau, jeigu jis ir ateityje praktikuos asmenines polemikas, jis neprirašys tiek narių, kiek tokiais savo raštais išbaidys. Rašyti turiu palinkimą, bet apdraudų pardavėjo gabumų nesijaučiu turis. Jei prekyboje ir pamėginčiau reikštis, tai tikra, kad pirkėjams siūlyčiau tik moderniškų laikų prekę, o ne pasikeitusio gyvenimo iš apyvartos stumiamus dalykus.

SLA reikalais esu labai daug ir įvairiuose laikraščiuose rašęs, kėles Susivienijimo reikšmę senovėje ir šiais laikais. Esu gavęs padėkos laiškus iš žymių SLA veikėjų. Povilą Dargį įskaitytinai. Vienaime laiške, be kita ko, jis man šitaip rašo: "Seku Tamstos gražų darbą, aprašant Los Angeles lietuvių veiklą, ypač mane maloniai nuteikė Tamstos širdingas atsiliepimas apie SLA, ypač apie kūrmosi ir vargų periodą. Myliu Tamstos liberalinės ir laisvos sielos išsireikšimus, nes jų taip mažai besama..."

Na, laikai pasikeitė, ir atėjo SLA sekretorius, kuris panoro užčiaupyti man burną, nutildyti tuos mano "liberalinės ir laisvos sielos išsireikšimus".

Reikia SLA pajauninti

Daug kartų esame skaitę ir girdėję balsų, jog reikia SLA pajauninti ir nariais, ir vadovybe, ir naujoviskais apdraudimais. Prieš keletą metų Los Angelėje, iš San Francisco skridama, buvo sustojusi Pild. Tarybos izdininkė E. Mikiužiūtė. Vietinė kuopa sušaukė narių ir nenarių susirinkimą. Izdininkė pasakė gražią apie Susivienijimą prkalbą, po to buvo kavutė ir privatūs pasiūlykimai. Ir čia buvo priminta izdininkė, kad jei ne į Pildomąją Tarybą, tai nors į kažkurią komisiją reikia įtraukti naujų, jaunų žmonių. Ji striukai, lyg su pašaipos tonu, atkirtė: "Išsirikite!"

O kaip tos komisijos seimuose renkamos, labai vaizdingai po šių metų seimo aprašo Laisvosios Lietuvos laikraštyje (rugsėjo 14 d. numeris) delegatas A. M. Augūnas. Ir jis nėra koks nors pašalinis kibis, sekretoriaus terminu sakant, besikabinėjas prie SLA, bet senosios kartos narys, besirūpinąs savąja organizacija. Papeikia jis nutarimą, kad Tėvynės redaktorių ne seimas rinkis, bet Pildomoji Taryba paskirs, na, ir apie komisijų rinkimą šitaip sako: "...visas pastovias komisijas" parenka pirmininkas, tai Seimo delegatams nieko nelieka, kaip tik pakelti rankas už rekomendaciją". Toliau delegatas A. M. Augūnas rašo:

"Kas buvo juokingiausia SLA 57 Seime, tai tas, kad SLA prezidentas paskyrė komisiją sudarymui pastovių komisijų sąstatą ir Seimui rekomenduoti užtvirtinimui ta Komisijų-Komisija gavo nuo prezidento šarša asmenų, kurie turi būti rekomenduoti. Bet juokingiausia, kad toji Komisijų Komisija, visi trys, patys save susidėjo į svarbiausias komisijas ir Seimas juos užtvirtino. Tas ne tik netaktiška, bet, rodos, priešinga parlamentarizmo taisyklėm (Roberts rule). Žinoma, tas Seime be pastabos praėjo."

Pagarbos verti senieji išsiviję veikėjai, bet jei amžiaus našta ir liga suspaudžia, kad jie nepajėgia net savęs aptarnauti, tai kaip jie begali dirbti organizacijai? Manysčiau, jog ligonį reikia aprūpinti fraterna šalpa, pagarbti už praeities darbus, bet organizacijos darbai reikia parinkti jaunesnių narių. Kalbama apie SLA atjauninimą, o elgiamasi priešingai.

Kalbant apie komisijas, reikia pasakyti, kad nariai, iš SLA centro gauną atlyginimą, neturėtų būti renkami į komisijas. Pvz., SLA narys dirba centro raštinėje, yra Tėvynės redakcijos narys ir dar Stovio, skandų ir apeliacijų komisijos. Gali atsitikti taip, kad, savo uždarbi išlaikyti benorėdamas, toks komisijos narys palaikys Pildomąją Tarybą, o ne narį, apeliacija ar skunda iškelusį.

K. Januta

(Pabaiga kitame numery).

KANADOS NAUJENOS

TORONTO, ONT.

Jau atėjo rudenėlis...

Ruduo į mūsų padangę atėjo neprasytas ir nelauktas. Vienų medžių lapai dar tik gelsta, o kitų jau krinta ir puvėsiais pavirsta. Bet liūdniausia, kad kartu su krantinčiais lapais į amžinybę keliauja ir daug lietuvių. O jų tarpe yra daug tokių, kurie dar galėjo ilgai gyventi ir gyvenimu džiaugtis.

Ruduo visus ir iš visur parvarė į pastoges. Pasi-džiaugę vasaros malonumais, palikę kvepiančius miškus, atšalusį ežerų vandens ir krūvas išstūstintų bonkų, visi gerokai palengvėjusiomis kišenėmis sugrįžo į namus. Tik tautinių ir kultūrinių reikalų beveik niekas neprisiiminė, nors bevasarodami daug pinigų vėlais paleido.

Ruduo netrukus daugeli suvarys į šokių sales ir įvairius privačius pobūvius. Ten vėl pradės skambėti įvairių gėrimų stiklai, dainos ir girtų šūkavimai. Bet nusi-pfkti lietuvišką knygą, užsisakytį laikraštį arba apsimokėti užvilktą prenumeratos mokėstį vėl retai kurie prisimins. O mūsų spauda jau vos kvėpuoti pajėgia.

Siaučia nedarbas

Jau kelinti metai šio miesto darbininkus, kurių tarpe yra ir daug lietuvių, kankina žiaurus nedarbas. O šiais metais, net ir vasaros laikui, bedarbių eilės prailgėjo iki rekordinio skaičiaus. Bedarbių draudimo įstaigos jau po keletą kartų pritrūko šalpoms mokėti pinigų, kurių teko skolintis iš kitų šaltinių.

Be miesto fabriku unijos, nekreipdamos dėmesio į ilgąs bedarbių eiles, vis dar kursto darbininkus streikuoti, nors kažkurie fabrikai ir atlyginimą moka gerą ir darbo salygas duoda neblogas. Negalėdami dažnų ir per daug didelių unijų reikalavimų patenkinti, keletas fabrikų jau užsidarė, o kiti rengeiasi užsidaryti.

Aeme Sew and Sears bendrovės fabrikas, kuriame dirbo daug lietuvių, praeitais metais visus unijos reikalavimus patenkinęs, turėjo apie tris milijonus dolerių nuostolio. Bet šiais metais unija vėl paskelbė streiką, reikalaujama dar didesnių atlyginimų, nors tas fabrikas ir atlyginimo didumu ir darbo sąlygomis buvo beveik geriausias iš visų kitų fabriku. O bendrovė, negalėdama visų unijos reikalavimų panesti, fabriką uždarė ir apie devynis šimtus darbininkų paleido į gatvę.

Tokia unijų veikla aiškiai rodo, kad į jų vadovybes sulindę bolševikai daugiau rūpinasi didesnės panikos sukėlimu, negu darbininkų gerove. Be to, kalti ir patys darbininkai. Juk unijos be jų sutikimo streikų skelbti negali. Jeigu jie būtų sąmoningesni, tai bolševikams nesileistų už nosies vedžioti ir nekastų sau duobės. Juk bolševiku užgrobtų kraštų darbininkų gyvenimas yra geriausias pavyzdys. Ten darbininkams mokamas elgetų atlyginimas, o streikuojančius tankiais sutraiskina.

Keistas lietuvis

Vienas šio miesto lietuvis, pokario ateivis, atitinkamai įstaigai padavė prašymą, kad pakeistų jo gražia lietuvišką pavardę į angliską. Jis pasirinko naująją — Arthur James Scyth. Matyt, šio žmogelio galvoje prisivėisė skruzdėlių.

Sutraiskino berniuką

E. Bartnikas, keturiolikos metų berniukas, ėjo į krautuvę. Jam einant šaligatviu, girtas lengvos mašinos vairuotojas užvažiavo taip pat ant šaligatvio ir berniuką sutraiskino. Jam sulaužyta koja ir ranka.

Vairuotojas spėjo pabėgti, bet pastabių praeivių dėka, kurie susirūbo užsirašyti jo mašinos numerį, jis buvo greitai pagautas. Vairuotojas uždarystas į kalėjimą, o berniuką nuvežtas į ligoninę.

Sužeistos trys seserys

Dailininkė Tamošaitienė, Veselkienė ir Šumskienė yra tikros seserys, bet gyvena plačiai išsiskirstiusios po platųjį pasaulį. Tamošaitienė vieną seserį parsikvietus iš tėvynės pasisvečiuoti. Či kagiškė sesuo taip pat atvyko pasikalbėti.

Išsikalbėjusios apie šeimyninius reikalus, panorėjo aplankyti ir plačiai išsisklaidžiusius pažįstamus. Be miesto pašonės plentų važiuojant, sugedo jų mašinos stabdis, kuris priverstė atsimušti į kitą mašiną. To pasekoje visos trys buvo taip skaudžiai sužeistos, kad teko paguldyti į ligoninę.

Našliai į dvi siškių luomą

Viena lietuvaite, pokarinė ateivė, jau senyvo amžiaus našlė, įstojo į amerikiečių lietuvių vienuolyną, kuris savo skyrių turi ir mūsų mieste. O netrukus ji buvo atsiųsta į mūsų miestą esantį skyrių ir kurį laiką buvo net jo vėrininkė.

Kitas mūsų miesto lietuvis, taip pat pokarinis ateivis, žmonai mirus, įstojo į kunigų seminariją, kurią baigęs buvo įsventintas į kunigų, ir, kad niekas nežinotų jo praeities, buvo išsiųstas kažkur kitur.

Mainos rūbai margo svieto. Negalint į dvasiškų luomą privilioti jaunimo, tenka griebtis už senyvo amžiaus našlių, nes po vedybinių malonumų jie ir vėrininkam yra paklusnesni, ir dangaus tarnybai patikimesni.

J. Rainis

LAIŠKAS "KELEIVIUI"

Gerbiamoji administracija, Siunčiu \$10. Kas liks nuo prenumeratos, skiriu Maikio tėvui naujai pypkei nusipirkti.

Maikiui — nė cento, nes jis turėtų gauti atlyginimą iš komunistų partijos už jos palaikymą.

Su linkėjimais
V. Dagilis
Toronto, Ont.

MONTREAL, QUE.

Premija — J. Kralikauskui

Montrealio lietuvių Akademinio Sambūrio skiriama 500 dolerių vertės literatūros premija šimet pirmą kartą teko Kanadoje gyvenančiam lietuviui rašytojui — torontiškiui Juozui Kralikauskui už jo istorinį romaną "Vaisvilka".

Vertinimo komisija, kurią sudaro pirm. Vincas Piečaitis ir nariai dr. Ilona Gražytė, V. A. Jonynas, Dainakėbelytė ir dr. Henrikas Nagys, sprendžiamajam posėdyje galop tesvarstė tik dvi knygas: J. Kralikausko "Vaisvilka" ir K. Ostrausko "Kvarteta". Komisijos narių absoliuti dauguma pirmenybę suteikė J. Kralikausko romanui, kuriam premija ir buvo paskirta.

Vinco Krėvės premija bus išskilmingai įteikta Akademinio Sambūrio ruošiamame vakare, kuris lapkričio 4 d. įvyks Montrealio Aušros Vartų parapijos salėje.

Vakaro meninę programą atlikti Akademiniis Sambūris iš Bostono kviečia satyrinį poetą Ananą Gustaitį ir aktorę Aleksandrą Gustaitienę.

Gausios krikštynos

Dalios ir Alfredo Pusauskų sūnaus Henriko-Vakario krikštynose buvo ypač gausu viešnių ir svečių. Jo krikšto tėvais buvo Danutė Brazienė iš Toronto ir Henrikas Nagys. Vaisių metu paaikėjo, kad abu "naujojo krikščionio" vardai atliepia krikštėvio vardus: Vakaris yra vienas Henriko Nagio slapyvardžių, ko tėvai, parinkdami sūnui vardus, nežinojo.

D. ir A. Pusaraukai savo atostogas Montrealy baigė ir rugsėjo 28 d. išvyko atgal į Londoną.

BROCKTON, MASS.

Pobūvis Balso naudai

Brocktono Balso 72 skyrius rengia rudens pobūvį spalio 14 d., šeštadienį, 6:30 val. vakare Sandaros salėje, 30 Intervale St., Brockton, Mass.

Pobūvyje bus skanių valgių vakarienė su išgerimais, bus ir vertingų laimikių traukimas. Šokiams gros gera kapela.

Įėjimo auka 4 doleriai.

Maloniai kviečiame visus narius su giminėmis, draugais ir kaimynais, o taip pat mieliai laukiami ir gretimų kolonijų lietuviai.

M. K.

NEW YORK, N.Y.

Mirė Vincas Michelsonas

Spalio 3 d. staiga mirė Vincas Michelsonas, 80 m., senas Keleivio skaitytojas, žymus lietuvių siuvėjų ir kitų organizacijų veikėjas. Jis buvo pasarvotas Šalinskienės laidojimo įstaigoje ir iš jos nuvežtas į krematoriumą sudeginti.

RETO
IDOMUMO
KNYGA

GANA TO JUNGO

Paskutinis — trečiasis — dokumentuotas Kipro Bielinio atsiminimų tomas. Jis liečia mūsų nepriklausomybės 1917-1920 m. kovas ir nepriklausomos Lietuvos gyvenimo pirmuosius metus. Knyga gaunama Keleivy, Darbininke, Drauge ir pas kitus knygų platintojus. Kaina \$5.00.

VYRAI IR MOTERYS,
KURIE KALBATE
LIETUVISKAI!

NAUJA PROGA DIRBTI
NEKILNOJAMO TURTO
TARPININKAVIMO
SRITYJE

Mūsų organizacijoje sėkmingai dirba nevienu, mokantis kurį nors kitą kalbą. Jų metinės pajamos yra \$15,000 — \$35,000.

Mūsų pardavimo operacijos yra tarptautinės, turime daugiau nei 120 ofisų įvairiuose kraštuose. Būtinai žinoti, pardavimo pagrindus ir laisvai kalbėti lietuviškai. Be to, jums reikės dažnai keliauti. Visa kita išmoksite, susipažinę su mūsų darbo metodais.

Mes esame vieša bendrovė, turime 64 metų patirtį ir milijonus investavę mūsų programai vykdyti. Mes galime pasiūlyti puikių progų rimtai galvojančioms vyrams ir moterims, kurie mėgsta dirbti ir sugaba bendrauti su žmonėmis.

Ju yra mūsų centrinėje būstinėje Newton, Cape Code ir New Hampshire. Informaciją pasakykite ar telefonuokite:

LEONARD CORVIN, Vice-President

R & R ASSOCIATES, Inc.

Newton Corner, Mass. 02158

Tel.: (617) 969-3200

Iš okupuotos Lietuvos

Rusai okupantai, šalin iš Lietuvos!

Nežino, ką veikti laisvalaikio

Kaip Lietuvos jaunieji specialistai leidžia laisvalaikį, ar jiems rūpi kūryba, ar jie daug skaity? Tokie klausimai rūpėjo Plungės žurnalistinei R. Žilėvičiū. Jis apklausinėjo apie 200 jaunųjų specialistų (baigusiu aukštąjį ar vidurinę mokyklą, neperkopusių 35 metų), ir štai kas pasirodė:

dauguma nežino, ką veikti laisvalaikiais. Plungėje, kurioje šiuo metu gyvena apie 20,000 žmonių.

Biblioteką lanką 1100 skaitytojų, iš jų vos 106 jauni specialistai (30 vyrų ir 76 moterų). Retas turi asmenines bibliotekas. Rita M., pasirašiusi drabužių spintoje, rado tokias knygas: "Salti ir šilti užkandžiai", detektyvinė knygelė, kelios sentimentalių meilės istorijos... Ji pasakojo: sistemingai nekaitau knygų. Esą, tai ne retas reiškinys — priduria Žilėvičiū.

1969 metais Kaune buvo apklausinėti apie inžinierių laisvalaikį 442 asmenys, baigę ar dar studijuoją Kauno Politechnikos institute. Į anketa atsakė 144 vyrai ir 49 moterys. Apklaustųjų amžius: 21-30 metų — 55 proc., 31-40 metų — 33 proc.

Apklaustieji atsakė, kad savaitgaliais žiūri televiziją — 59 vyrai, 61 moteris, skaityto literatūrą — 53 vyrai, 61 moteris, namu ruošo darbus atlieka — 31 vyrai, 59 moterys, restoraną šeštadieniais lanko 14 vyrų, 16 moterų, kavines sekmadieniais — 18 vyrų, 16 moterų, teatrą sekmadieniais — 10 vyrų ir 2 moterys, muziejus lanko šeštadieniais — 4 vyrai ir 6 moterys, kūryba domisi šeštadieniais — 6 vyrai ir 6 moterys, ekskursuoja — 2 vyrai, 8 moterys, šokiuose šeštadieniais dalyvauja — 3 vyrai ir 2 moterys.

Būdingi atsakymai kaikiurių inžinierių šeimos: "Mes, kai grįžtame iš darbo, įjungtame televizorių ir visą vakarą žiūrime."

Šeiminkė dar pridūrė: žiūrime be pertraukos...

Jei tokie specialistai skaito knygą, tai be sistemos, pirmą papuolusią, "kurios gražesnis viršelis". Jei lankosi šokiuose ar eina į koncertą, tai tada, kai draugas paskambina ar kas pasiūlo bilietą.

Teigiama: jaunieji specialistai sunkiai pripranta prie gyvenimo, aplėdę studentų kolektyvus. Jie pasijunta vieniši, dažnai atrodo esą pasimėgę. Todėl, kaip pastebima, šių dienų Lietuvoje dažnas prašosi skiriamas tarnybon ar gyventi — dviese.

V. Karvelis — Šiaulių garbės pilietis

Kultūrinių ryšių su užsienio lietuviais komiteto pirmininkui generolui Vladimirui Karveliui jo amžiaus 70 metų sukakties proga suteiktas Šiaulių miesto garbės piliečio vardas.

Gen. V. Karvelis yra kilęs iš Šiaulių. Jis karo metu vadovavo 16-ajai lietuvių divizijai, kuri dalyvavo Šiaulių užėmime.

Beveik pusę nusikaltimų įvykdė neblaivūs

Kova su girtavimu Lietuvoje tebėra rimta įstaigų rūpestis. Dėl to š. m. vasario mėn. buvo sukviesta konferencija — joje dalyvavo Vilniaus įmonių, įstaigų ir organizacijų vadinamieji aktyvistai.

Pasitarime paaiškėjo visai eilė būdingų dalykų: praėjusiais metais Vilniuje daugiau kaip 40 proc. nusikaltimų įvykdė neblaivūs.

Sunkius nusikaltimus beveik be išimties įvykdė girtuokliai. Vagys, kyšininkai, turto grobystojai — vis girtuokliai. Daugiausia girtuokliai būna penktadieniais. Vilniuje gatvėse girtus kuo greičiau gabenama į vadinamas blaivyklas. Žmonės, neradami tuščių vietų restoranuose, pasuka į parduotuves ir geria jose, be to, kiemuose, vadinamuose "kampuose". Nepilnamečiai dažnai geria su suaugusiais. Vilniaus kaikiuriuose technikuose bei profesinėse mokyklose direktoriaus įsakymų knygos mirga papeikimais už girtavimą, ir dėl to netenkama stipendijų...

Siūloma įvairių priemonių girtuokliavimui sustabdyti. Vilniaus miesto pareigūnas Rapsys mano, kad reikia daugiau aludžių, kavinių, jaukiai įrengtų užėgų... Gamyklose trūksta kultūrinės aplinkos. Todėl, kai darbo metu gamyklose vyksta išgertuvės, pasirodo, po to ji blaivyklas išgabenama dešimtys darbininkų. Tokie dalykai vyksta keliolikoje Vilniaus gamyklų.

Kova su girtuokliavimu iš tikrųjų sunki, kai net "pauglių tėvai skatina išgėrimus. Jaunimo tarpe įsivyravusi pažiūra, kad stikliukas — pirmasis vyriškumo požymis. Moksleiviai iš atostogų grįžta girti, su buteliais lagaminuose. Moksleiviai aiškina: "Tėvelis įdėjo, sako, su draugais atvesi susitikimą." Jei tokie tėvai, tai kas belieka kalbėti apie auklėtojus? Todėl konferencijos dalyviai Vilniuje, šalia kitų priemonių (jos vis kasmet siūlomos), siūlė stiprinti šeimos tradicijas, propaguoti jas.

(E)

ATSIUNTĖ PAMINĖTI

Didysis jo nuotykis —

prof. J. Eretas tarnyboje Lietuvai, spandai paruošė J. Brazaitis, 288 psl., kaina — \$5.00. Išleido prof. J. Eretas bičiuliai. (Adr.: kun. V. Dabušis, 147 Montgomery Pl., Paterson, N.J. 07501).

Dabarties kankiniai (Lietuvos vyskupas, kunigų ir tikinčiųjų kryžiaus kelias pirmoje ir antroje sovietų okupacijoje), parašė Matas Raitušis, 434 psl., kaina \$10.00. Tai "Krikščionis gyvenime" knygų serijos nr. 8 leidinys.

Liaudies priešas—Stalinas

1879 m. gruodžio 21 d. — 1953 m. kovo 5 d.

(Tęsinys)

Hitlerio nelaimė, kad jis nežinojo, kur sustoti. Stalinas manė tai žinojęs. Jis tai pareiškė ir Edenui. Bet jeigu jis būtų nuėjęs bendradarbiavimo su Vakarais keliu, tai būtų galėjęs atsiekti daug daugiau, nes JAV buvo pasiruošusios visokeriopai padėti Rusijai po karo, kaip ir kitoms karo nualintoms šalims. Pav., UNRA suteikė pagalbą Lenkijai 481 mil. dol., Čekoslovakijai — 270 mil. dol., bet Stalino politika užkirta kelią tokią pagalbą gauti sovietams. Stalino bandymas pagrobti Graikiją aiškiai parodė, kad jis blogai apsiskaiciavo ir nežino, kur sustoti. Jį sustabdė tik vienas amerikiečių tada turėta atominė bomba ir prezidento H. Trumano energinga veikla.

VIII. Suvirškinti valstybės

Stalino armijos atnešė naują daug žiauresnę nelaisvę Rytų Europai. Pabaltijo valstybėms ir grąsina Vakarų Europai, tarsi nesulaikoma senovės maro banga. Pats Stalinas užimtas jo mėgiamu naikinimo darbu, slaptosios policijos raportai yra pirmos eilės kiekvienos dienos klausimas.

Karui prasidėjus, čekistams buvo įsakyta likviduoti kalinius ir karo belaisvius, jeigu negalima jų deportuoti Rusijos gilumon. Lietuvoje buvo išžudyti Telsių kalėjimo kaliniai, darbo stovyklos kaliniai Praveniškėse, dalis Kauno kalėjimo kalinių buvo išgabenti ir likviduoti Minske ar pakeliami iš Minsko į Smolenską prie Červenės, tik menka dalis išsigelbėjo. Panašiai buvo Vilniuje. Latvijoje ir Estijoje, Rusijoje buvo likviduoti suimtieji Lietuvos, Latvijos ir Estijos karininkai, kaip ir lenkų karininkai Katyno miške.

Stalinas nesigailėjo ir Rusijos kalinių Minske, Gardine, Smolenske, Kijeve, Charkove, Dniepropetrovske, Zaporozėje. Nalėkė ir kt. Jis neužmiršo ir tų kalinių, kurie buvo išlikę gyvi nu o garsiųjų Maskvos bylų, nes jie išdavė kitus ir davė prieš juos melagingus parodymus, gaudami mažesnes bausmes. Iš jų S. Bessonovas, Sokolnikovas ir N. Osinskis buvo likviduoti 1941 m. Orlo kalėjime. C.

Rakovskis, Arnoldas, Struiloovas — kituose kalėjimuose, o Karlas Radekas 1942 m. buvo kriminalinio kalinio su enkavedistų palaiminimu peiliu nudurtas Jakutsko kalėjime, nors jiems visiems, esantiems tada toli nuo fronto, nebuvo pavojaus patekti į vokiečių nagus. Tai buvo perdėtas Stalino atsargumas ir "dėkingumo" pareiškimas.

Lietuvon pasiūstas siaučia 1944-46 m. giltinės brolis čekistas Michailas A. Suslovas, kurio elgesys su beginkliais civiliniais gyventojais yra neaprašomas. Simtai tūkstančių vėl tremiami, sodybos deginamos, žmonės ujamami į kolchozus, lavonai išniekinami, grįžta nuolatinis teroras, rusiška sauvalė.

Griežtai atstatant kolchozus. Ukrainoje 1946-47 m. vėl pasikartoja badmetis, apie kurį Stalinas, anot Chruščiovo, nenori nieko girdėti. Jis slepia tą badą nuo viso pasaulio, nes nenori, kad užsienis sužinotų apie jo nepasisekimus, o kad mirs keli milijonai žmonių, tai jam vis tiek pat.

Bet kodėl Chruščiovas prakalbėjo apie tą badą? Tik todėl, kad tuo metu Ukrainos komunistų partijos sekretorium buvo jo konkurentas L. I. Brežnevas.

Lenkijoje, Čekoslovakijoje, Rumunijoje, Vengrijoje pirmiausia buvo likviduoti visi tie, kurie bendradarbiavo su vokiečiais. Paskutinė Vengrijos provokiška vyriausybė buvo pabėgusi amerikiečių zonon Vokietijoje, bet jos nariai buvo išduoti ir likviduoti. Anglai išdavė Lietuvos gen. Kubiliūną, daug buvo išduota jugoslavų, serbų, kroatų.

Pravestuose pokario rinkimuose komunistai niekur negavo daugumos, bet jie įsitvirtino kariuomenėse ir policijoje, kas jiems leido pamažu, anot vengrų Mathias Rakosi (Rozenkranz), "salami taktika" likviduoti demokratines partijas. Žinomi vadai buvo nuteisti ar pasalūniskai nužudyti, kiti spėjo pabėgti užsienin. Bulgarijoje nuteisti Nikola Petkovas, jo tėvas ir brolis. Rumunijoje nuteistas J. Maniu ir kt. 1947 m. gegužės mėn. Vengrijos Franz Nagy pabėgo Šveicarijon. 1947 m. spalio mėn. pabaigoje iš Lenkijos pabėgo St. Mikolaičikas. 1948 m. kovo 10 d. žūsta Čekoslovakijos Jan Masarykas, o 1948 m. birželio 6 d. atstatytina prezidentas E. Benešas. Tūkstančiai demokratinių partijų narių žūsta tuose kraštuose, su pasiaukojimu kovodami už demokratinius principus.

Dėl tokių Stalino persekiojimų okupuotuose kraštuose Vakaruose kilo atitinkama reakcija. Jos išraiška: JAV skirtinga politika Vakarų Vokietijoje, stipri parama Graikijai. 1947 m. kovo 12 d. paskelbta Trumano doktrina, 1947 m. birželio 5 d. — Marshallio ekonominis planas ir

1949 m. balandžio 4 d. — NATO organizacija. Stalinas aiškiai nežinojo, kur sustoti.

Pradžioje užimtose valstybėse buvo įsigalėję vietiniai komunistai, kurie pasižymėjo kovose su vokiečiais pogrindyje, bet vėliau juos pakeitė Sovietų Rusijoje išauklėti lenkai, rumunai, bulgarai, vengrai, čekoslovakai, vokiečiai komunistai.

Stalinas nori praryti ir suvirškinti Berlyną. Išstumdamas amerikiečius, anglus ir prancūzus iš Vakarų Berlyno. 1948 m. balandžio 1 d. jis uždaro susisiekimą su Vakarų Vokietija ir laiko uždarytą virš metų, iki 1949 m. gegužės 12 d. Amerikiečių aviacija įstengia pilnai aprūpinti Vakarų Berlyną, ir Stalinas turi prisipažinti, kad jau per daug bandė apžioti.

(Bus daugiau)

Apie jaunimą ir SLA

Praėjus buvusiam šiai vasarai SLA seimui, mūsų spaudoje pasirodė įvairių apie jį pastabų. Sveikos ir naudingos pastabos visada pagerinamos. Bet gaila, kad prirašoma visai nebūtų dalykų. Vieną tokių pašvilgių jau dementavo "Keleivys" ir kituose laikraščiuose dr. Algirdas M. Budreckis, SLA Centro sekretorius.

Dabar išlindo kitas pikto pranašas, kanadietis LA. "Keleivio" 26-tame numery, str. "Jaunoji karta ir SLA", jis rašo: "S. Michelsonas, rašydamas apie paskutinį SLA seimą, paminėjo, kad vienas iš seimo atstovų paklausęs prezidentą, kas atsitiks su SLA kapitalu, kai SLA narių skaičius visai sumažės? Prezidentas P. Dargis atsakė, kad tą kapitalą perims mūsų jaunoji karta..."

"Tai opus reikalas. — sako LA, — vertas rimto dėmesio. Juk mes jau turime organizacijų, kurių narių skaičiai sumažėjus, likusieji nariai pinigų likutį pasidalina..."

LA prileidžia, kad taip gali atsitikti ir su SLA. Jis tik abejoja, ar jaunimui turės teisę SLA milijonais pasidalyti? Ar nedraus įstatymai? Taigi jis galvoja apie SLA šermentis ne juokais.

Prieš tokį pesimizmą reikia protestuoti. Nors žmonių gyvenime nieko amžino nėra, miršta jie patys ir jų organizacijos, tačiau sveiko proto žmonės, kol jie gyvi, duobius sau nekasa. Jie stato gyvenimą ne tik sau, bet ir savo vaikams ir savo tautai. Antraip, šiandien nebūtų nei miestų, nei civilizacijos.

Toks pesimizmas, kaip LA skelbia, yra smerktinas ir dėl to, kad jis išvestas iš gryno melo. Aš niekad nerašiau, kad SLA seime nežinia kas klausęs prezidento Dargio, "kas atsitiks su SLA kapitalu, kai ši organizacija sumažės", ir kad prezidentas atsakė: "kapitalą pasiims jaunoji karta". Aš pareiškiu kategoriškai, kad aš niekad taip nerašiau ir niekad negirdėjau, kad prezidentas Dargis būtų nežinia kam davęs tokį atsakymą, kaip LA sako. Tai yra grynas melas!

SLA yra seniausia ir turtingiausia lietuvių organizacija išeivijoje. Kai laisvosios Lietuvos dabar neturim, tai SLA yra šviesiausias lietuvių židinys Amerikoje. Glauskimės prie jo visi.

S. Michelsonas

ROMANAI

Pranas Naujokaitis, PA-SISEJAU ŽALIA RŪTA, 232 psl., kaina \$4.00.

Jurgis Gliūda, BRĖKŠ-MĖS NASTA, 384 psl., kaina \$6.00.

Vacys Kavaliūnas, AIDAI IR SEŠELIAI, premijuotas romanas, 234 psl., kaina \$5.

Birutė Kemėžaitė, SU-DIEV! AŠ IŠEINU..., 294 psl., kaina \$4.50.

Pragaro vyresnysis, premijuotas romanas, parašė Vytautas Volertas, 273 psl., kaina \$5.00.

Rezistencija, romanas, parašė R. Spalis, 429 psl., kietais viršeliais, kaina — \$6.00.

Alpis, romanas, autorius Kazys Karpis, 227 psl., kaina \$5.00.

Andrius Valuckas, NE-MUNO SŪNŪS, romanas iš suvalkiečių ūkininkų sukilimo 1935 m., I tomas, 280 psl., kaina \$3.00.

Andrius Valuckas, NE-MUNO SŪNŪS, II tomas, 428 psl., kaina \$4.00.

Jurgis Gliūda, LIEPS-NOS IR APMAUDO AŠO-ČIAI, premijuotas romanas, 304 psl., kaina \$4.00.

Birutė Pūkelėvičiūtė, — RUGSĖJO SEŠTADIENIS, premijuotas romanas, 237 psl., kaina \$5.00.

Kazys Placėnis, PULKIM ANT KELIŲ..., romanas iš kun. Strazdelio gyvenimo, I tomas 200 ps., kaina \$2.00 II tomas 160 ps., kaina \$2.00

Anatolijus Kairys, IŠTI-KIMOJI ZOLĖ, 254 psl. romanas, kaina \$5.00.

Str. Tarulis, VILNIAUS RŪEAS, 495 psl., kaina minkštais viršeliais \$3.15, kietais viršeliais \$3.75,

Nemunas teka per Atlan-tą, Vytauto Alanto 5 novelės, 263 psl., kaina minkštais viršeliais \$3.00, kietais \$3.50

Agonija, romanas, antra laida, parašė J. Gliūda, 406 psl., kaina \$5.00.

Juožas Svaistas: ZIOB-RIAI PLAUKIA, romanas iš knygnešio kun. M. Sidaravičiaus gyvenimo, 233 psl., kaina \$2.50.

Vacys Kavaliūnas, KAL-NŲ GIESMĖ, premijuotas romanas, 201 psl., kaina \$2.50.

Aloyzas Baronas: VIENI-SI MEDZIAI, 117 psl. kaina \$1.50.

Vytautas Volertas, UPE IEKA VINGIAIS, romanas 332 psl., kaina \$3.50.

Alė Rūta, KELIAS Į KAIRĖ, premijuotas romanas iš JAV senosios kartos lietuvių gyvenimo, 248 psl., kaina \$3.00.

Vytautas Volertas, GY-VENIMAS YRA DAILUS, romanas iš lietuvių emigran-tų gyvenimo, 242 psl., kaina \$2.50

D. Nendrė, AIDAS TARP DANGORAIZIŲ, romanas, 365 psl., kaina \$5.

Aitvarai ir giria, Jurgio Gliūdos romanas iš partizanų veiklos, 254 psl., kaina \$4.50.

Aloyzas Baronas, PAVA-SARIO LIETUS, 261 psl., kaina minkštais viršeliais \$2.50, kietais \$3.75.

Vejas lekia lyguma, romanas, parašė Aloyzas Baro-nas, kaina \$4.00.

"VARSNŲ" ADRESAS

Nevienas klausia Lenkijos lietuvių leidžiamo mėnesinio žurnalo "Varsnos" adresą. Jis yra toks:

Warszawa
Wiejska 16. m. 16.
Poland

Paragink savo pažįstamus išsiųsti Keleivį. Jo kaina metams \$7.00.

SPECIALIAI

DOVANOS
ŠVENTĖMS
LIETUVŲ
GAVĖJAS NIEKO
NEPRIMOKA

NETIKRI KAILIAI
KAINA TIK... \$108.00
Užsakykite šiuos prabangius ir šiltus pasakius-kos vertės kailinius. Pa-sirinkite nuo minko (vie-nos spalvos ir dryžuotų), plačiauoodegių kara-kulių ir avikailių

10 SKARELIŲ... \$54.90
5 vilnonės, didelių ar ma-žų gėlių ar turkiškų raš-tų, visokių spalvų, ir 5 šilkinių, visokių spalvų.
ORO PASTU... \$63.40

5 DIDELES VILNONES
SKAROS... \$96.00
54x54 colių su kutais, gražiais gėlių raštais
ORO PASTU... \$113.00

SPEC. KOMBINACIJA
\$169.00
GERIAUSIOS
MEDZIAGOS

VERTINGA DOVANA
3 jurdai medžiagos vyrų žieminiams paltui, 100% vilnos, tiek pat tos me-džiagos moterų paltui, 3 1/2 jardo medžiagos vy-rų eilutei, 100% vilnos, 3 jurdai tokios pat me-džiagos moterų suknelei, 2 paklodės (dvigubai lo-vai), 6 turkiški rankšluos-čiai

SPECIALUS I... \$62.00
10 sv. taukų, 10 sv. kvie-tinių miltų, 10 sv. ryžių, 10 sv. sukraus.

DAUG KITOKIŲ

VERTINGŲ DOVANŲ

Prašykite veltui iliustruoto katalogo!

UŽSAKLKITE TUOJAU

UŽSAKYKIT TIK PER

INTERTRADE

EXPRESS CORP.

125 East 23rd Street

Fifth Floor

New York, N.Y. 10010

Tel. 982-1530

LABAI SVARBU

DĖVĖTI DRABUŽIAI

Prašykite specialaus biuletenio!

Mes turime šito biznio 23 metų patyrimą ir tūkstančius patenkintų užsakytojų.

Pasikalbėjimas Maikio su Tėvu

MAIKIO SU TĖVU PASIKALBĖJIMUS VEDA
STASYS MICHELSONAS

— Sveikas, tėve!

— Sei, ar tu skaitai, ką
gazietos rašo apie Čainiją?

— Tėve, sakyk, ką rašo
apie Kiniją, ne "Čainiją".

— Olrait, tegul bus Kinija,
ale pasakyk, ko ji taip
pasiuto prieš Rusiją?

— Ji, tėve, jau seniai šia-
šiasi prieš Rusiją. Būdamas
didžiausia komunistinė valstybė,
ji norėtų vadovauti vi-
so pasaulio komunizmui, bet
Sovietų Rusija neužleidžia.
Iš čia ir neapykanta. Dabar
kai Rusija pradėjo taikytis
su Amerika, Kinijos neapy-
kanta Rusijai pasidarė dar
didesnė. Pekinas pats norė-
tų su Washingtonu susibi-
čiuluoti. Šiomis dienomis
sukako 23 metai, kai buvo i-
kurta Kinijos Liaudies Res-
publika. Todėl, kalbėdamas
apie tą sukaktį, Kinijos
premjeras Čau En-lai ir pa-
sakė: "Ne Amerika yra pa-
vojingiausias mūsų priešas,
o Sovietų Rusija". Šita jo
pareiškima išspausdino visi
trys didieji Pekino laikra-
čiai.

— Nu, o ką ant to pasakė
Amerika?

— Man rodos, tėve, kad
oficialiai Amerika nieko a-
pie tai nepasakė, nors toks
Pekino "čap-sui" gal ir pa-
tiko.

— Kam, Amerikai pati-
ko?

— Suprantama.

— O kokia Amerikai gali
būti nauda, kad Maskva su
Pekinu plūstasi?

— Ar tėvas nežina mūsų
liaudies posakio: Kur du pe-
šasi, trečias naudojasi?

— Tai tu rokuoji, kad A-
merika gali paimti į savo
rankas Kiniją?

— Gali, nes Europa bijo-
si sovietų. Dabar Europai
ginti yra sudaryta iš 15 val-
stybių NATO organizacija,
kuriai vadovauja Amerika

su savo atominiais ginklais.
Be to, Amerika turi Europoj
nemaža savo kariuomenės.
Tai vis prieš galimą sovietų
ataką. Bet Amerikoje yra
stiprių ir įtakingų balsų, ku-
rie reikalauja visos karinės
amerikiečių jėgos iš Europos
ištraukti, nes jų tenai buvi-
mas labai brangiai Ameri-
kai atsieina, o, be to, dar ji
pavojingas — karo atvejų
Amerika būtų įvelta į trečią
jį pasaulinį karą, gi Ameri-
kos visuomenė daugiau ka-
rų jau nebe nori. Taigi gali
būt, kad kongresas nutars
visas karines Amerikos jė-
gas iš Europos ištraukti.
Tada, be abejo, ir NATO
organizacija subyrėtų, kuri
jau pradėjo trupėti.

— Ale man čia nelaba-
aišku, Maiki.

— Kas neaišku?

— Nu, jeigu taip atsitik-
tų, kaip tu sakai, jeigu rusi-
kai užpultų Europą, o Ame-
rika būtų jau pasitraukus
tai kokia Europai būtų nau-
da? Iš Amerikos ir Kinijos so-
jūzo?

— Tėve, galėtų būti vi-
saip. Bet tūli politikai Euro-
poje galvoja, kad Ameriko-
je ir Kinijos sąjungos rusai bi-
jotų daugiau, negu dabarti-
nės NATO organizacijos, i-
nedrįstų Europos pulti.

— Ale kas sakė, Maiki
kad rusai puls Europą? Jei-
gu Amerika išvežtų visus sa-
vo rąplanus ir bombas, ta-
gal ir rusai nusiginkluotų.
Juk Maskvos komisarai i-
dabar sako: nusiginkluokim-
visi, tai visame sviete bus
pajaus.

— Bet yra žmonių, tėve,
kurie nenori rusams tikėti.
Keista, kad ir Vakarų Vo-
kietijos kancleris Brandt,
socialdemokratas, taip pa-
tenori, kad Amerika iš-
trauktų savo karines jėgas.
Reikia, ir jis nepasitiki so-
vietais. Tačiau Amerikos
politika šiuo klausimu ne-
aiški, nes, kaip sakiau, šios
šalies visuomenė yra nusi-
staciūsi prieš jėgos politiką,
kaip pikta dvasia, ir tas ūpas

ZYDUS IŠPIRKIS, O KĄ DARYS KITI?

Visiems žydams iš Mask-
vos nelaisvės išpirkti, sako,
reikėtų 500 milijonų dolerių.
Didelė suma jau surinkta.
Žydai turtingi, jie gal ir su-
rinks tiek, kiek reikia.

Bet JAV spaudoje kelia-
mas klausimas: o kaip padė-
ti tiems, kurie pinigų neturi?
Čia yra siūlomas ir su-
manymas: tegul, esą, prezi-
dentas Nixonas susitaria su
Brežnevu mainyti žmogų i-
žmogų.

"Pavyzdžiui, mes leistu-
me," ten rašoma, "Gus Hall
ar Angela Davis iškeisti i-
pinigo neturinčius lietuvius,
latvius ar ukrainiečius, ku-
rie komunizmo neapkenčia
ir norėtų išvykti į laisvąją
Ameriką."

CHICAGO, ILL.

Respublikonų pobūvis

Spalio 13 d. Century klub-
be respublikonų partijos
tautybių grupė ruošia prie-
mimą prezidento Nixono
perrinkimui paremti. Gerai
visuomenei žinomas W. Cle-
ment Stone sutiko būti šio
priėmimo globėjas. Garbės
pirmininkas yra lietuviams
labai palankus kongresma-
nas Edward J. Derwinski.
Tame priėmime žada daly-
vauti iš Washingtono ir vie-
tinių aukštųjų pareigūnų bei
etninių grupių atstovų.

Šio priėmimo tikslas yra
parodyti etninių grupių so-
lidarumą prezidento Nixo-
no perrinkimui.

gali priversti valdžią iš-
traukti iš Vokietijos visas
karines Amerikos jėgas. Euro-
pos valdininkai nelabai
vieni su kitais susikalba, sa-
ko žymus Amerikos politi-
kas. O Europos darbininkai
visai nesirūpina tarptautine
politika. Jiems rūpi tik tai-
ka ir geresni uždarbiai. Ki-

aip esą sovietuose. Maskvos
tikslas esą aiškus — užval-
dyti Vakarų Europą, tik ne
ginkluotu užkariavimu, o
svelnia diplomacija ir pa-
traukia politika. Gal dėl to
Kinijos diplomatas ir pasa-
kė, kad Sovietų Rusija
yra pavojingiausias priešas.

"Pirmiausia ji nori legali-
zuoti pokario Europos sienas.
Tas iš dalies jau pa-
siekta. Toliau ji sieks Ame-
rikos militarizmo iš Europos
pašalinimo. Amerikos jėgas
pašalinimo. Rusija turės lais-
vas rankas Europos konti-
nentui valdyti. Maskva jau

turi parasytą ir Europos Tai-
kos Carterį (statutą), tik jis
dar nėra paskelbtas". Tuo
tikslu esanti ruošiamą Euro-
pos valstybių konferencija,
kuriai programa dabar esan-
ti svarstoma Suomijoje. Kon-
ferencijai susirinkus ir Euro-
pos Taikos Carterį užgy-
rus, būsimai paleista NATO
organizacija ir uždarytas
Varšuvos Paktas.

— Kažin, Maiki, ar Mask-
va turės tiek sylos, kad ga-
lėtų suvaldyti visą Europą?

— Europai suvaldyti ji
turi jėgų, tėve, tik kažin, ar
nepasipriešintų Amerika.

— Man rodos, Maiki, kad
Amerikos atominė bomba
didesnė.

Labai svarbu, kad visos
tautybės čia stipriai pasiro-
dytų.

Priėmimo komiteto pir-
mininkas yra dr. Kazys Bo-
belis.

ALT Informacija

LIETUVOS ŽEMELAPIAI

Turime Lietuvos žemela-
pių — už 50 centų, už \$2.50
(sulankstomas) ir už \$3.50
(sieninis).

Lietuvų grupės kelionė į Australiją

Į 40-JĮ TARPTAUTINĮ EUCHARISTINĮ KONGRESĄ

įvykstantį 1973 m. vasario mėn. 18-25 dienomis Melbourne.
PROGRAMOJE: Los Angeles, Hawaii, Australija. Naujoji Ze-
landija.

EKSKURSIJA IŠVYKSTA 1973 m. vasario mėn. 12 d., GRĮZTA
kovo mėn. 4 d. (21 diena).

KAINOS ASMENIUI: nuo Chicago — \$1,102.50, nuo New Yor-
ko — \$1,160.00, nuo Montrealio — \$1,184.00, nuo Los Angeles —
\$943.00. Papildomas mokėtis \$94.00 asmeniui, norinčiam turėti
atskirą kambarį.

Į kainą asmeniui įeina: lėktuvo bilietai, I-mos klasės viešbučiai
(po du kambariye) ir pusryčiai Aucklande, Sydneyje ir Honolu-
ly; transportai, ekskursijos po miestus, priedai už patarnavimus.
Melbourne ekskursantai bus apgyvendinti pas vietos lietuvius.
Ekskursijos dalyviai galės Australijoje svečiuotis pas savo gim-
ines 13 dienų, Kalifornijoje iki 7 dienų svečiuotis prieš išvykstant
į kelionę arba iš Australijos sugrįžus.

EKSKURSIJAI VADOVAUJA ir ją prižiūri Pasaulio Lietuvių
Katalikų Bendrijos vykdo. pirmininkas Kazys Kleiva.

EKSKURSIJĄ TVARKO:

Walter Rask - Rasčiauskas

AMERICAN TRAVEL SERVICE BUREAU

9727 South Western Avenue

Chicago, Illinois 60643. Tel.: (312)—238-9787

Visais kelionės reikalais prašome nedelsiant kreiptis ir registruo-
tis aukščiau nurodytu adresu — NE VĖLIAU Š. M. GRUODŽIO
20 DIENOS.

Mes padidinome savo tarnautojų skaičių, kad greičiau
galėtume išsiųsti Jūsų siuntinius.

SKUBIAI siųskite savo SIUNTINIUS,
o mes viską atliksime.

SIUNTINIAI-DOVANOS

Į LIETUVĄ IR USSR!

SENA PATIKIMA FIRMA

toliau aptarnauja nuolat didėjančių klientų skaičių
tradiciniai su daugiau kaip 40 metų patyrimu.
Jei esate vienas iš tūkstančių mūsų patenkintų klientų,
mes dėkojame Jums už pasitikėjimą.
Jeigu ne, tai prašome pasinaudoti mūsų patarnavimu ir
Jūs būsite dėkingi mums.

SIUNTINIAI, PASIEKĘ MUS PASTU, ISSIUNČIAM I
TĄ PACIĄ DIENĄ

Paskutinio katalogo ir vėliausių patvarkymų reikalui

GLOBE PARCEL SERVICE INC

723 WALNUT STREET

PHILADELPHIA, PA. 19106. TEL. (215) 925-3455

CENTRINĖS ĮSTAGOS NEW YORKE:

240 FIFTH AVENUE

NEW YORK, N. Y. 10001

TEL.: (212) 725-2449

ar į bet kurį mūsų skyrių ir atstovus:

PHILADELPHIA, Pa. 19123, 1013 N. Marshall St. WA 5-8878
BALTIMORE, Md. 21224, 3206 Eastern Ave. DI 2-2374
SO. BOSTON, Mass. 02127, 390 W. Broadway AN 8-8764
CHICAGO, Ill. 60622, 2242 W. Chicago Ave. BE 5-7788
CLEVELAND, Ohio 44119, 787 E. 185th St. 486-1836
DETROIT, Mich. 48210, 6460 Michigan Ave. TA 5-7560
ELIZABETH, N.J., 07201, 956a Elizabeth Ave. 354-7608
HAMTRAMCK, Mich. 48212, 11415 Jos. Campau Ave. 365-6350
HARTFORD, Conn., 11 Charter Oak Ave. 203-249-6255
KANSAS CITY, Kan. 66102, 18 So. Bethany AT 1-1757
LOS ANGELES, Cal. 90026, 2841 Sunset Blvd. 382-1568
MIAMI, Fla. 33138, 64-05 Biscayne Blvd. FR 9-8712
MINNEAPOLIS, Minn. 55418, 2422 Central Av. NE, 788-2545
NEW BRITAIN, Conn. 06052, 97 Shuttle Meadow 224-0829
OMAHA, Nebr. 68107, 5524 So. 32nd St. 731-8577
PARMA, Ohio 44134, 5432 State Road 749-3033
PITTSBURGH, Pa. 15222, 346 Third Ave. GR 1-3712
ROCHESTER, N.Y. 14621, 683 Hudson Ave. BA 5-5923
NEW YORK, N.Y. 10093, 101 First Ave. OR 4-3930
SAN FRANCISCO, Cal. 94122, 1236—9th Ave. LO 4-7981
SEATTLE, Wash. 98103, 1512 N. 39th St. ME 3-1853
SOUTH RIVER, N.J. 08882, 168 Whitehead Ave. 257-2113
WORCESTER, Mass. 01604, 82 Harrison St. 798-3347
TRENTON, N.J. 08611, 730 Liberty St. LY 9-9163
VINELAND, N.J. 08360, Parish Hall, W. Landis Ave. 691-8423

JAU SPAUSDINAMAS

"KELEIVIO" 1973 METU

Kalendorius

Jį redagavo Stasys Michelsonas

Kalendoriaus kaina tik \$1.50

"Keleivio" kalendorius visuomet buvo tikra enciklo-
pedija — visokių gražių, įdomių ir naudingų skaitinių sal-
tinis. Toks bus ir 1973 metų kalendorius. Nesivėlinkite
jį užsisakyti. Pinigus siųskite šiuo adresu:

KELEIVIS

636 E. Broadway

So. Boston, Mass. 02127

VLADAS POŽELA

JAUNYSTĖS ATSIMINIMAI

Ką tik išleisti 1905 metų revoliucio-
nieriaus, nepriklausomos Lietuvos
įžymaus advokato, Seimo nario, mi-
nistro Vlado Poželos labai
įdomūs atsiminimai. Kiekvienas ras
juose įdomių dalykų. Kaina \$4.00.
Tuoj įsigykite tą knygą. Ją galima
gauti Keleivio administracijoje.

KETURIOS KIPRO BIELINIO KNYGOS

TIK UŽ DEŠIMTĮ DOLERIŲ

Pasinaudokite paskutine gera proga įsigyti visas 4
knygas, kurias parašė Lietuvos knygnešio karaliaus Jurgio
Bielinio sūnus Kipras Bielinis:

Dienoiant, 464 psl.

Penktieji metai, 592 psl.

Gana to junga, 492 psl.

Teroro ir vergijos imperija
Sovietų Rusija, 309 psl.

Pirmosios trys knygos yra atsiminimai. Autorius jų
turi labai daug, labai įdomių ir moka sklandžiai papasa-
koti. Jis, dar vaikas būdamas, su savo tėvu vežiojo drau-
džiamas lietuviškas knygas, uoliai dalyvavo 1905 m. revoliucio-
nijoje, sėdėjo už tai kalėjime, ragavo Sibiro katorgos,
vėliau kibo į nepriklausomos Lietuvos pamatų statybą,
seimuose atkakliai gynė laisvę ir teisingumą ir t.t. Maža
teturime tokių atsiminimų knygų, kurios tiek praturtintų
skaitytojo mūsų tautos praeities pažinimą.

Ketvirtojoje knygoje K. Bielinis labai vaizdžiai pasa-
koja apie bolševikų sukurtą teroro sistemą, jų tarymų
mokslą ir baisią praktiką, apie pabaltiečių darbo stovyk-
las ir kt.

Visas tas 4 knygas galite gauti Keleivy tik už \$10.00.

KELEIVIO prenumerata-gera dovana

MOTERŲ SKYRIUS

JUOZAS PAUKSTELIS

AŽUOLAS

(Iš atsiminimų)

(Tęsinys)

Atsimenu, kaip įsijautęs, patenkintas jis tai mums pasakojo, veidas šypsenos pilnas, žingsniai daug lengvesni vaikščiojant po klasę — tiesiog atjaunėjęs... Savo metodo šliūpas laikėsi atkakliai — literatūrą, rašytojus vertino tik pagal tai, kiek nauja ir gera jie davė Lietuvai, kiek pažangūs.

Kristijonas Donelaitis savo nepaprasto gražumo epe "Metų laikai" pirmas Lietuvoje atkreipęs dėmesį į dvaro nuskurdintų baudžiauninkų būitį. O juk tada buvęs pats dvarininkiškos priespaudos įsisiautėjimas. Kaip Daukša sielvartavęs dėl lenkų kalbos skverbimosi į Didžiąją Lietuvą, taip Donelaitis dėl vokiečių skverbimosi į Mažąją Lietuvą...

— Romantiskas žemaičių bajoras Poška savo neilgoj poemoj "Mužikas Žemaičių ir Lietuvos" išreiškęs užuojautą dvaro dvarininkui, pavadindamas jį: "Dalelė žmonių brangi, vienok paniekinta, iš kurio darbios rankos žemės vaisiai krinta"...

— Tai retenybė, kad bajoras atjaustų muziką. Bajorai į muziką žiūrėdavo kaip į vergą, tik šuns tevertą, kitaip jo artyn neprisileisdavo kaip klūpančio, jam rankas laišančio...

Didelis lietuvis žemaitis buvęs Simonas Daukantas, savo istoriniuose veikaluose idealizavęs Lietuvos praeitį... lietuvių narsumą, drąsą, kovojant su vokiečių zokoniniais, kurie, kryžiumi prisidengę, nešė Lietuvai vergovę.

Kitas žemaitis Motiejus Valančius taip pat daug geru Lietuvai padaręs, savo knygelėmis auklėdamas žmonių dorovę, blaivumą. Bet jis buvo vyskupas, ir jo raštuose nemaža buvę religinio kvapo...

Su pasigėrėjimu ir pagarba jis kalbėjo apie kunigą Antaną Strazdą-Strazdelį. Tai buvęs tikras liaudies dainius. Tarp prastų vargo žmonių gyvenęs, apie jų vargus dainas dainavęs, pavasarėlį jiems pranašavęs. Dvaro laibai nemėgęs: "Svetimos tik prociūs laukia, bi tik žmogų prisitraukia, paskutinį kraują traukia, kada dvaran nusišaukia".

Ir pats už bažnytnines paslaugas iš žmonių nieko neimdavęs, laikydamasis šventraščio žodžių: "Už dyką gaval, už dyką ir duok". Turėjęs savo ūkį, pats jį dirbęs, sakydamas: "Būdamas Adomo vaikas, savo prakaitu pelnysiuos duoną"... Ponai ir kunigai jo nemėgę, nes prie jų nesitaikęs, bažnytnių regulių nepaisęs, net celibato nesilaikęs... Už tai buvo skundžiamas ir persekiojamas.

Baranauskas buvo genialus... išreiškęs savo meilę Lietuvai, jos senovei, jos gamtai savo nepaprasto grožio kūriniuose — "Anykščių šilėly", dainose. Bet tik jaunystėje. Vėliau nuo Lietuvos ir nuo poezijos visai nusisukęs. Jis rašęs, kad "toji pati galybė, kur mišką sugrauzė, širdį dūšią apgriuvo ir giesmę nulaužė"...

— Neteisybė! Katalikybės tvaikas jo širdį dūšią apgriuvo ir genijų sugrauzė!..

Ėmęs kalbėti apie Konstantiną Sirvydą, jo gražią lietuvišką kalbą, balsą staiga suminkštino, sušvelnino...

Be lietuvių literatūros, J. Šliūpas dėstė dar ir anglų literatūrą, kurią, man rodėsi, jis žinojo kaip savo penkis pirštus. Ilgokai buvo užkliuvęs prie puritonizmo ir puritonų literatūros. Čia negailėjo pašaipos, nei kandaus žodžio...

Šliūpo pamokos mums buvo įdomios, naujos — ne tokios kaip kitų. Su noru mes jų klausydavomės... Be to, visus mus buvo papirkęs jo paprastumas, demokratiškumas, jo meilė Lietuvai.

Kartą jis kalbėjo:

— Direktorius mane čia rekomendavo, kaip didelį kovotoją, daug nuopelnų turintį. Teisybė, per gyvenimą teko pakovoti ir žodžiu, ir raštu. Kartais vos ne už krūtinę prisieidavo susiimti.

Bet savo kovų aš nelaikau dideliu nuopelnu. Kovoti

V. Petraitis

MEDŽIOTOJAS

(Pagal Krylovą)

Mūsų veikloj mes mėgstam patingėti.
"Dar suspėsiu, dar nedega", mes sakom:

"Ko čia man skubėti?"
Ir nieko mes nedarom.

O aš, turėdamas patyrimą,
Noriu išpėti mūsų jaunimą:

Nedelsk, neatidėliok, jei reikala turi atlikti;
Kitaip su nuostoliais gali palikti.

Kaimietis, paėmęs šautuvą, išėjo pamedžioti.
Jis vedęs šunį žvėrių pėdomis jį vedžioti,
Bet šautuvo jis nebuvo namie užtaisęs
Ir patarimo išeinant užtaisyti jį nepaisęs.

"Tai nesamone", buvo jis pasakęs,
"Aš ilgai tuo keliu juk eit pripratęs;
Net žvirblio niekad aš nesu ten matęs.

Suspėsiu užtaisyti šautuvą dar šimtą kartų;
Tai kam man daryti tą čia pat prie vartų?"
Bet štai, kai tik apleido jis namus,
Trys starnos bėgo per laukus.

Jei šautuvą namie jis būtų užtaisęs,
Stirnios būtų užtekę ir kaimynų vaišėms.

Kol šovinius iš krepšio jis ištraukė,
Tos starnos jau vos matėsi toli palaukėj.
Veltui jis pusdienį po mišką slankinėjo,
Net žvirblio niekur neužėjo.

Pagaliau pavargęs jis atsidūrė savo kaime.
Kaimynai klausinėjo,
Kodėl jis nieko nenudėjo,
Jis nekaltino savęs, bet keikė blogą laimę.

BROOKLYN, N.Y.

Dėkoju už gėles

Gimtadienio proga mane sveikino LDD 7-tos kuopos

nariai: Bronė ir Pranas Spūdžiai, M. Akelienė, M. Vasilka, Zaladonis, adv. S. Briedis. Iš Kanados sveikino S. Taurinskas, iš Kalifornijos K. Bižūtė, iš New Jersey jaunystės draugė M. To-

tilienė. Sveikino duktę, žentas ir sūnus Šateikos.

Esu dėkinga visiems, kad manęs nepamiršote.

Natalija Stilsonienė

DĖL KO MUŠĖS SENELEŠ

Vienam Anglijos mieste policija buvo priversta išskirti dvi besimušančias moteris. Viena jų buvo 93, o antra 84 metų. Jos mušėsi, negalėdamos kitaip išspręsti, kokį alų pirkti pietums.

už tautos laisvę, už jos kultūrą, šviesą ir tiesą yra prigimta kiekvieno žmogaus priedermė. Aš laikyčiau išsigimėliais tokius, kurie neatlieka savo priedermės. Gal manyje kiek ir daugiau buvo to karščio, negu pas kitus, nenuorama buvau, bet didelių nuopelnų čia neprisiimu.

Man šliūpas darydavo įspūdį ne tik patriotinėmis mintimis, nuotakomis, ne tik vidine, bet ir išorine stiprybe. Būdavo, ateina toks pečiuitas, žilas, barzdotas, stipriu vienuodu žingsniu vaikščioja po klasę ten ir atgal, ir kalba, kalba. "Ažuolas, — galvodavau jį žiūrėdamas, — šaknys taip giliai ir šakos plačiai".

Vieną kartą, tai buvo pats viduržiemis, ateina lyg visai nebe šliūpas — visas sukritęs, išbalęs, rodos, net ir barzda, plaukai išbalę, žingsniai tokie silpnai ir balsas silpnas, drebančias... Mes sužiurome vieni į kitus, ypač mergaitės. Visų akyse staigus suirpimas: jis serga!.. jis vos eina...

Vargšas... vargšas senelis! — tartum girdžiu visų tą pačią mintį... Jis sukosėjo kažkaip sunkiai... Aš ir nepajutau, kaip atsistočiau.

— Prašau tamstą sėstis... mes matome, kad tamsta sergi... prašom pailsėti... — Ir dar kažką, nebeatsimenu, pasakiau. Jis grįžtelėjo tokiu labiau raukšlėtu, net niūru, ku veidu.

— Nieko, — tarė, — Aš jau toks, kad turiu judėti. Nustojęs judėti, visiškai sumukčiau...

Į galą pamokos jis vis dėlto atsisėdo.

— Matau, plonai apsirengę esate — nepersisaldykite. Šaltis, drėgmė didžiausi sveikatos priešai... Bet kitą dieną į klasę atėjo jau sveikas.

(Bus daugiau)

10-toji ir paskutinė 1972 metų EKSURSIJA Į LIETUVĄ!

1972 metais WALTER RASK-RASČIAUSKAS nuvežė net 9 ekskursijas į Lietuvą. Visos buvo pilnos. Kalėdų ir Naujųjų Metų laikų ruošiamą dar vieną kelionę. Norintieji praleisti metų šventes su artimaisiais Lietuvoje, skubėkite registruotis — yra tik kelios laisvos vietos. Patogi data studentams, mokytojams, profesoriams.

ISVYKSTA — GRUODŽIO MĖN. 21 DIENĄ, GRĮŽTA — SAUSIO MĖN. 4 DIENĄ (14 dienų). 11 DIENŲ PRALEIDŽIA LIETUVOJE.

KAINA: NUO NEW YORKO — \$660.00
NUO CHICAGOS — \$760.00

Taip pat paruošiamas kvietimus giminėms atvykti į Ameriką. Dabar pats laikas pradėti rūpintis išskvietimu 1973 metų vasarai.

AMERICAN TRAVEL SERVICE BUREAU
9727 South Western Avenue
Chicago, Illinois 60643
Telefonas (312) 238-9787

MANCHESTER, CONN.

Dešimt metų mirties sukaktis

Rugsėjo 24 d. suėjo 10 metų, kai mirė mūsų cran-gus vyras ir tėvas, o taip pat ir uolus visuomenės veikėjas Antanas Bireta. Viniems jis patarnavo, kitus pabardavo, reikalui esant ir sušelpdavo.

Jis daugiausia dirbo SLA labui. Daugelį metų buvo 207 kuopos organizatorius, sekretorius, pirmininkas, 4-sios apskrities organizatorius, sekretorius ir korespondentas, rašęs Tėvynei, Keleiviniui ir kitiems laikraščiams.

Jis dalyvavo visuose 4-sios apskrities suvažiavimuose. SLA seimuose jis buvo aktyvus dalyvis.

Jis dirbo ir džiaugėsi gyvenimu. Sakydavo: "Žinai, Jūlyt, aš gyvenau tarp dviejų saulių: viena dausoje, antra šeimoje".

Bet staiga jo laimė virto tragedija. Vieną vakarą jį grįžtantį iš darbo, užpuolė 3 blogai išauklėti 15-17 metų jaunuoliai, kurių tarpe buvo ir vienas lietuvis, ir sumušė ligi sąmonės netekimo. Po to įvykio jis jau nebebuvo darbingas ir po poros metų mirė.

Minėdami šią sukaktį, mes lenkiame galvas prie jo kapo ir liūdiame. Išsėkis, mūsų brangusis vyre ir tėve, ramybėje!

Liūdintys —

žmona Julija, sūnūs
Algirdas ir Vytautas
su šeimomis

REIKALAUJA GRAŽINTI NAPOLEONO SKOLĄ

Gen. Bonapartas, vėliau garsusis Prancūzijos imperatorius Napoleonas, 1797 metais kariaudamas Italijoje ir neturėdamas kuo maitinti savo kariuomenę, gavo iš vieno Venecijos bankininko paskolą.

Praėjus daugiau kaip 100 metų, to bankininko 300 įpėdinių pareikalavo iš Prancūzijos vyriausybės skolą grąžinti. Žinoma, su priaugusiais procentais. Derybos ilgai tęsiasi.

Pagaliau 1939 m. vyriausybė pasiūlė grąžinti 28 mil. frankų. Ieškovai atsisakė. Dabar jie vėl kreipėsi į teis-mą ir prašo priteisti 15 bilionų frankų.

Ar skaitytos?

LIETUVIŲ LITERATŪRA SVETUR

697 psl. Joje rašo A. Vaičiulaitis apie poeziją, K. Keblys apie romaną, R. Šilbajoris apie novelę, S. Santvaras apie dramaturgiją, V. Kulbokas apie kritiką, J. Girnius meta žvilgsnį į visą tą literatūrą aplamai ir šio kūrybos laikotarpio problemas, Č. Gricevišas. Kaina \$10.

Melagingas Mikasės laiškas, parašė Jurgis Jasinskis, 69 psl., kaina \$1.50.

Brekšmės našta, romanas, parašė Jurgis Gliauda, 384 psl., kaina \$6.00.

Vaišvilka, romanas, parašė Juozas Kraliauskas, 234 psl., kaina \$4.50.

Atsitiktinio kareivio užrašai, Jono Januško atsiminimai iš Antrojo pasaulinio psl., kaina \$2.00.

Chicago istorija, parašė Aleksas Ambrozė, 664 psl. gausiai iliustruota, kaina kietais viršeliais \$10 minkštais — \$8.

Numizmatika, parašė Jonas Karys, 340 psl. kaina — \$15.00.

Amerikos lietuvių istorija, redagavo dr. A. Kučas, 639 psl., kaina \$10.00.

Didieji dabarties klausimai, parašė Antanas Maceina, 325 psl., kaina \$6.00.

Elegiški Stepono Kolupailos niekintojai, parašė Ksaveras Kaunas, 52 psl., kaina \$1.00.

Versmės ir verpetai, aktimirų — straipsnių rinkinys praeities ir artimų dienų aktualiais klausimais, parašė Bronys Raila, 351 psl., kaina \$5.00.

Aišvydo pasakos, parašė Antanas Giedrius, 140 psl., kaina \$3.00.

Lietuvos konstitucinės teisės klausimais, parašė Konstantinas Račkauskas, 178 psl., kaina \$2.

Septintoji pradalgė, literatūros metraštis, rašo 24 autoriai, 464 psl., kaina kietais viršeliais \$5.00, minkštais — \$4.50.

Milfordo gatvės elegijos, didelį susidomėjimą sukėlęs poeto Jono Aisčio straipsnių rinkinys. Kaina minkštais šeliais — \$3.75, kietais viršeliais \$2.55, kietais vir-

VYSKUPO P. BUCIO ATSIMINIMAI, I tomas, 320 psl., kaina \$3.50, II tomas 282 psl., kaina \$3.50.

Dailininko žmona, romanas, parašė Juozas Tininis, kaina \$5.00.

Radvila Perkūnas, istorinė pjesė, parašė Balys Sruoga, 130 psl., kaina \$4.00.

Dialogas su kraštu, Aki mirksnių kronikos, antra knyga, parašė Bronys Raila, 560 psl., įrišta, kaina \$7.00.

Kvartetas, 4 dramos, autorius Kostas Ostrauskas, 170 psl., kaina \$5.00.

Draugas don Camillo, idomūs klebono ir vietinės komunistų partijos sekretoriaus pasikalbėjimai, 216 psl., kaina \$3.

Mūsų mažoji sesuo, Antano Vaičiulio apysaka, 104 psl., kaina minkštais viršeliais \$2.50, kietais \$3.00.

Ką tik gavome

Mykolo Krupavičiaus atsiminimai, 364 psl., kaina — \$10.00.

Amžinas lietuvis, romanas, parašė Vytautas Alantas, 412 psl., kaina minkštais viršeliais \$4.50, kietais — \$5.00.

Milžinų rungtynės, Mykolo Vaitkaus atsiminimų VIII tomas, 203 psl., kaina — minkštais viršeliais \$3.00, kietais \$3.50.

Gana to jungo, Kipro Bie-linio atsiminimų III-sis tomas, 492 psl., kaina \$5.00.

Jaunystės atsiminimai, parašė Vladas Požėla, 335 psl., įrišta, kaina \$4.00.

We will conquer the world by Liudas Dovydenas, 219 psl., kaina \$5.00.

12 knygų už \$2

Juodojo pasaulio sukilimas, parašė Stasys Michelsonas, 127 psl., kaina \$2.00.

Tikra teisybė apie Sovietų Sąjungą (parašė J. Januškis), 96 psl., kaina 50 centų.

Kunigų celibatas, parašė kun. Fox, 58 psl., kaina 25 centai.

Ar buvo visuotinis tvanas, 64 psl., kaina 25 centai.

Zemaitės raštai karės metu, 126 psl., kaina 50 centų. Juozas Stalinas, 32 psl., kaina 25 centai.

Zalgirio mūšis, parašė dr. Daugirdaitė - Sruogienė, 24 psl., kaina 50 centų.

Socializmas ir religija, E. Vandervelde, 24 psl., kaina 10 centų.

Demokratinio socializmo pradai, (S. Kairio įvadas), 64 psl., kaina 50 centų.

Tavo kelias į socializmą, (Leono Bliumo), 35 psl., kaina 25 centai.

Soci'izmo teorija, (M. Fiserio), 74 psl., kaina 25 ct. Socialdemokratija ir komunizmas (K. Kauskio), 47 psl., kaina 25 centai.

Atskirai sudėjus, jų kaina \$5.60, bet visos kartu par-duodamos už \$2.

Vietinės žinios

NAUJAS RADIO ŽODIS "GARSO BANGOS"

Kaip atsimerame, dar neseniai W. P. Krukonio iniciatyva per Bostono Universiteto globojamą radijo stotį WBUR — 90.9 FM buvo transliuotos dvi po valandą trukusios lietuviško turinio programos anglų kalba. Tai buvo pokalbiai apie lietuvių literatūrą, muziką ir kitus Lietuvą ir lietuvius liečiančius dalykus, perpinti lietuvių kompozitorių muzikos pavyzdžiais. Tos dvi transliacijos susilaukė didelio lietuvių kilmės ir kitų amerikiečių dėmesio, ir kilo mintis tokias programas duoti dažniau ir reguliariai.

Tokiai kultūrinei veiklai organizuoti ir tęsti susidarė specialus jaunų akademikų kolektyvas, į kurį įeina jau minėtas lietuvių kilmės filmininkas Wayne Paulius Krukonis ir mums gerai pažįstami Romas V. Šlezas, Skirmantė Kondratienė, Ramūnas Kondratas, Birutė Vaičiūrgytė, Povilas Manomaitis ir Mykolas Drunga.

Jie jau išsirišino radijo stotyje WBUR — 90.9 FM savaitinį savąjį programai pusvalandį.

Transliacijos vyks kiekvieną penktadienį 8:00 val. vakaro. Pirmoji bus šį penktadienį, spalio 13 dieną.

Šis kolektyvas savo informaciniam rašte pasisako, kad "Garso Bangos", kaip ta valandėlė vadinasi, nori pasiekti antros, trečios ir dar senesnių generacijų lietuvių kilmės amerikiečius ar lietuvius, kurie lietuviškai jau nebemoka, užmegzti su jais ryšį, supažindinti juos su čionykšte lietuvių visuomenine ir Lietuvos ir jos problemomis bei lietuvių kultūrine veikla ir jos vertybėmis.

Aišku, tai yra didžiulės svarbos darbas, kurio beveik čia niekas nesiėmė. Jų pastangos vertos visų rimtos ir stiprios paramos. Šia proga linkime iniciatoriams gerą pasisekimo ir ištvermės.

KALENDORIUS PARENGIMŲ

Lapkričio 4 d. So. Bostono Lietuvių Piliiečių d-jos III aukšto salėje Bostono lietuvininkų mokyklai paremti banketas. Ruošia Tėvų komitetas.

Lapkričio 5 d. So. Bostono Lietuvių Piliiečių d-jos II aukšto salėje Sandaros Moterų klubo našių balius.

Lapkričio 19 d. So. Bostono Lietuvių Pil. d-jos salėje Lietuvos kariuomenės atkūrimo sukakties minėjimas, kurį rengia ramovėnai.

Gruodžio 10 d. 3 val. po pietų So. Bostono Lietuvių Piliiečių d-jos II aukšto salėje istoriko dr. Zenono Ivinskio minėjimas.

Pagerbs prel. P. Jurą

Ateinantį sekmadienį, spalio 15 d., Sheraton Plaza viešbuty bus pagerbtas žymus kultūrininkas prelatas Pranciškus Juras. Pagerbime meninę programą atliks solistas Benediktas Povilavičius, smuikininkas Izidorius Vasyliūnas ir jaunas pianistas Saulius Cibas, akomponuos komp. Jeronimas Kačinskas.

Padėkos žodis

Nuoširdžiai dėkoju visiems, kurie mane prisiminė. Lankė, apdovanojo, siuntė linkėjimus, meldėsi ir šv. Mišias užprase mano sunkios ir ilgos ligos metu. Buvo ir tokių, kurie veik kasdieną surasdavo progą valandėlę su manim telefonu pakalbėti ir raminančių žodelių pasakyti.

Sunku išreikšti jausmus, kuriuos teikdavo kiekvieno atsilankiusio nuoširdūs suraminimo, viltį ir gyvybę gailinantieji žodžiai. Tik dabar galiu suprasti ir įvertinti mano geradarių paslaugą. Dažnai pagalvoju, kažin ar aš būčiau pajėgusi viena išstoti kovoje — būti ar nebūti?

Dar kartą dėkoju ir meldžiu visiems, kurie mane prisiminė ir užjautė. Dievo palaimos.

Jadvyga Škudžinskienė
Susirgo adv. Z. Šalnienė

Adv. Zuzana Šalnienė buvo staigiai susirgusi ir paguldyta N. England Medical Center ligoninėje. Dabar ji jau sveiksta namie.

Linkime greičiau vėl sustiprėti.

Pabrangs ligoninės

Bostono ligoninės žada dar pakelti kainas 4-6%, nors jau ir dabar už kambary bendroje palatoje reikia mokėti \$80-\$90. Tokio nežmoniško ligonių apipilimo turbūt niekur kitur pasaulyje nėra.

Neleido pakelti telefono tarifų

Telefona bendrovės norėjo pakelti tarifus ir tuo būdu gauti \$61 mil. papildomų pajamų, bet valdžios kontrolės įstaiga bendrovės prašymo nepatenkino.

Isakė išmokėti sulaikytas sumas

Teismas isakė švietimo tarybai išmokėti federalinės valdžios skirtus Bostono mokykloms \$52 mil. Jie buvo sulaikyti, nes, minėtos tarybos nuomone, Bostono mokyklų taryba nepasirūpinusi mokyklose segregacijos pašalinimu.

Teisėjas kritikavo ir mokyklų tarybą ir isakė jai skubiai paruošti planą segregacijai panaikinti.

Nors tie milijonai dabar atgauti, bet dėl to nekiliojamo turto mokesčiai nebus sumažinti, nes jų padidinimas paskelbtas kaip tyčia dar prieš šios bylos išsprendimą...

PUIKI PROGA

PACKAGE EXPRESS, Inc.

agentūra, 261 Athens St., South Boston, Mass., siūnia visų rūšių siuntinius: žmonių pačių atsiųstus ir vietoje sudarytus; taip pat galima pasiūsti savo artimiesiems automobilius, šaldytuvus, televiziją ir kt.

Istaiga atidaryta kiekvieną dieną nuo 9 val. ryto iki 5 val. vakaro, šeštadieniais nuo 9 val. ryto iki 12 val. dienos. Tel. 268-5430.

Istaigos vedėja —

P. Jozaitienė

Mūsų šokėjams labai sekėsi

Spalio 6-8 dienomis Hyannis auditorijoje The Boston Globe dienraštis surengė knygų šventę, kuri kiekvieną dieną sutraukdavo didžiulį žmonių skaičių. Prozininkai ir poetai čia skaitė savo kūrinius, literatūros kritikai nagrinėjo knygas. Specialiai vaikams geri pasakotojai sekė pasakas, buvo rodomi filmai, šoko indoneziečių, lenkų, latvių ir lietuvių tautinių šokių grupės.

Ona Ivaškiene šeštadienį atsiėmė savo mažųjų grupę, kuri savo šokiais, gražiais tautiniais drabužiais ir muzika suklebė žiūrovų ypatingą dėmesį.

Pažymėtina, kad buvo skaitomi ne tik amerikiečių, bet ir kitų tautų poezijos kūriniai: vokiečių, žydų, portugalų, italų ir net armenų. Gaila, kad rengėjai neįtraukė ir mūsų rašytojų, nes, tur būt, mes neatkreipėme laiku savo dėmesio į šį renginį.

Jasačiai jau grįžo namo

Daktarai Domas ir Stasys Jasačiai praeitą savaitę jau apėjo Carney ligoninę ir grįžo namo.

Laisvės Varpo koncertas sutraukė daug publikos

Piliiečių d-jos salė buvo pilna. Programa truko apie valandą laiko, o po jos vyko šokiai ir kitos pramogos. Kitą kartą parašysime plačiau.

Sudegė Worcesterio klubo vasarnamis

Spalio 5 d. chuliganai padegė Worcesterio Lietuvių Pil. klubo 2 aukštą vasarnamį, vadinamą "Bungalow", kuris visiškai sudegė.

NEW HAVEN, CONN.

Parapijos pietūs

Šv. Kazimiero lietuvių parapijos tarybą sudaro senųjų ateivių atstovai: Eleonora Gutauskienė, Ona Meškienė, Antanas Kordorskis, Vilijus Račinskis, Jonas Pupeika ir vėlesniųjų ateivių atstovai — Jonas Šaulys, Zėnonas Merkavičius ir Albina Lipčienė.

Taryba rugsėjo 25 d. posėdy svarstė klausimą, kaip sustiprinti parapiją. Be to, nutarė spalio 15 d., taigi, atėinantį sekmadienį, 1 val. po pietų surengti parapijos pietūs.

PATARIAMA ĮSIGYTI

K. Barėno
Atsitiktiniai susitikimai, 216 psl., kaina minkštais viršeliais \$2.50.

SPECIAL TOURS TO HELSINKI and COPENHAGEN

7 nights, 8 days

for only

\$326.00

Includes air fare, hotel with bath, breakfasts, sightseeing — more!

All Friday evening departures.

Independent and group tours to Lithuania and other Baltic States

For information contact:

FINNAIR, 20 Providence Street, Boston, Mass. 02116.

Tel. (617) 482-4952.

ALDRICH OIL COMPANY

130 Safford Street

Wollaston, Mass. 02170

Tel. 472-2086

Apšildymų įrengimai ir aptarnavimas

Virintuvai - Aliėjaus degikliai - Vandens šildytuvai

Automatinis aliėjaus pristatymas

Išsitenis apšildymas pagal grindis — mūsų specialybė

25 metus aptarnauja

Dorchesterj, South Bostoną, Pietų pajūrį

Poezijos knygos

POEZIJOS PILNATIS, Bernardo Brazdžionio poezijos rinktinė, kurioje sutalpinti geriausi visų jo išleistų knygų kūriniai. Puošnus leidinys, 592 psl., kaina \$10.00.

Broliai balti aitvarai, Henriko Nagio eilėraščių, Prano Gailiaus iliustruoti, 72 didelio formato puslapiai, puošniai išleista knyga, kaina \$5.

Tau, sesute, Prano Lemberto gyvenimas, kūryba, prisiminimai, 269 psl., iliustruota, kaina kietais viršeliais \$4.00.

Poilsis ant laiptų, Vytauto Karoso eilėraščių, 50 didelio formato puslapių, kaina \$4.00.

EILĖRAŠČIŲ RINKINYS, Steponas Strazdas, 159 psl., kaina \$2.50.

VYNUOGĖS IR KAKTUSAI, Julijos Svabaitės eilėraščių rinkinys, 96 psl., kaina \$2.00.

SERKŠNO SIDABRAS, M. Vaitkus, 86 psl., kaina \$1.50.

RUDENS SAPNAI, Kotrynos Grigaitytės eilėraščių, premijuota knyga, 80 psl., kaina \$2.00.

Nemarioji žemė, Lietuva pasaulinės poezijos posmuose, sudarė Alfonsas Tirošius, 176 psl., kaina \$5.00.

Ramus, laikas, pagyvenęs našlys ieško ramios vietos prie našlės ar šlap pagyvenusios moters, kur galėtų praleisti ru denįjančias dienas.

Siūlymus siųsti Keleivio adresu, pažymint ant voko "Našliui".

(3 (29))

Ieško

Paieškomi Juozas ir Robertas Diliai, iki 1936 metų gyvenę Bostone.

Jų tėvas Stasys, Jurgio sūnus, Dilius yra kilęs iš Širvintų valsčiaus, Bajorų kaimo, išvykęs iš Lietuvos 1910 metais.

Jie patys arba kas apie juos ką nors žinotų, malonėkita pranešti Mary Kučauskas (Kučauskienei), —251 Buckingham Rd., Rocky River, Ohio 44116, arba Keleiviui.

Už bet kokias suteiktas apie juos žinias iš anksto nuoširdžiai dėkojame.

RADIO PROGRAMA
Seniausia Lietuvių Radijo programa Naujojo Anglijos: štotos WLYN, 1360 ki locikly ir iš stotes FM 101.7 mc. veikia sekmadieniais nuo 1 iki 1:30 val. dieną. Perduodama: Vėliausiu pasaulinių žinių santraukos r komentarai, muzika, dainos ir Magdutės pasaka.

Biznio reikalais kreiptis: Baltic Florists gelis ir dovanų krautuve, 502 E. Broadway, So. Bostone. Telefonas AN 8-0489. Ten gaunamas ir Keleivis.

DVIEJŲ SAVAIČIŲ

žiemos ekskursija į Lietuvą

ISVYKSTA 1972 m. gruodžio 21 dieną

GRUPTA 1973 m. sausio 1 dieną

Lietuvoje ši grupė praleis 11 dienų.

IS BOSTONO IR NEW YORKO

Kaina tik 619.00 dol.

Vykstantiems iš Chicago — \$719.00

ir iš Clevelando — \$685.00

GRUPEJE DALYVIŲ SKAIČIUS RIBOTAS —

NESIVELUOKITE!

Smulkesnių žinių ir registracijos reikalu kreipkitės į

Trans-Atlantic Travel Service

393 West Broadway
South Boston, Mass. 02127
Telefonas: 268-8764

Darbo valandos: kasdien nuo 9 val. ryto iki 5 val. po pietų. Šeštadieniais nuo 9 val. iki 12 val. dienos.

Savininkė: Aldona Adomonienė

PRASYMAS

"Keleivio" administracija prašo gerb. skaitytojų, kurie keičia adresą, pranešti naująjį adresą, neužmiršti parašyti ir senąjį.

Nepamirškite parašyti pašto numerio — zip code

TINKA DOVANOTI

EWAKENING LITHUANIA

NIA, 187 psl., kaina \$3.00.

Knygą parašė Jokūbas J.

Stukas. Ji tinka skaitantiems angliskai ir norintiems susipažinti su Lietuvos praeimi ir dabartimi.

SAVAITRAŠTIS

Nepriklausoma LIETUVA

Informuoja skaitytojus apie pasaulinius ir lietuviškuosius įvykius, deda daug ir įdomių nuotraukų ir atvirai pasisako apie visus mūsų visuomeninius bei kultūrinius klausimus. Jame rasite įdomių skaitytojų laiško skyrių, kuriame laukiam abipusių pasisakymų ir nuomonių kiekvieno visiems svarbia problema.

"NEPRIKLAUSOMA LIETUVA" yra dinamiška, mūsų šiuolaikinis laikraštis, ieškas naujų bendradarbių bei idėjų. Visomet atviras kiekvieno nuomonei, kuris kovoja ir dirba už nepriklausomą Lietuvą.

Metinė prenumerata JAV-se \$8.00

Adresas:

7722 George Street, LaSalle-Montreal, 690, Quebec, CANADA

SLA SUSIVIENIJIMAS LIETUVIŲ AMERIKOJE

SLA — jau 60 metų tarnauja lietuvių visuomenei ir išmokėjo daugiau kaip SEPTYNIS MILIONUS dolerių nariams.

SLA — didžiausia lietuvių fraternalinė organizacija — duoda gyvybės apdraudą ir ligoje pašalpą, kuri yra pigi, nes SUSIVIENIJIMAS neieško pelno, o teikia patarnavimus savitarpinės pagalbos pagrindu.

SLA — jau turi daugiau, kaip tris su puse miliono dolerių kapitalą, tad jo apdraudė tikra ir saugi. Kiekvienas lietuvis čia gali gauti įvairių klasių reikalingiausias apdraudes nuo \$100.00 iki \$10,000.00.

SLA — jaunimui duoda gerą Taupomąją Apdraudą — Endowment Insurance, kad jaunuolis gautų pinigų aukštojo mokslo studijoms ir gyvenimo pradžiai.

SLA — duoda VAIKAMS ir jaunuoliams labai pigią TERM apdraudą: už \$1,000.00 apdraudos tik \$3.00 mokesčio metams.

SLA — AKCIDENTALĖ APDRAUDA naudinga visokio amžiaus asmenims. Rekomenduojama lietuviškų klubų ir draugijų nariams. Už \$1,000.00 akcidentinės apdraudės mokeskis \$2.00 į metus.

SLA — kuopos yra daugumoje lietuvių kolonijų. Kreipkitės! Kuopų veikėjus, ir jie plačiau paaiškins apie Susivienijimo darbus.

Gausite spausdintas informacijas, jeigu parašysite:

Lithuanian Alliance of America

807 West 30th Street, New York, N.Y. 10001

Vietinės žinios

Dorchesterio klubo susirinkimas

Dorchesterio Lietuvių Pil. klubo pirmasis šio rudens susirinkimas bus spalio 20 d. 7:30 val. vak. A. Čapliko namuose (788 E. Broadway). Visi nariai kviečiami dalyvauti.

Adv. A. Young, sekretorius

Kapočiai Skandinavijoje

Bronė ir dantų gydytojas Antanas Kapočiai išvyko į Europą. Jie lankys Skandinavijos kraštus — Daniją, Švediją ir Norvegiją. Į Bostoną grįš spalio 12 d.

Audickų sukaktis

Antanina ir Jonas Audickai spalio 1 d. minėjo savo vedybinio gyvenimo 55 metų sukaktį.

Sveikiname, linkėdami ir ateities tokių pat laimingų dienų.

Mirė A. Valeika

Rugsėjo 24 d. Jamaica Plain Veteranų ligoninėje mirė Antrojo pasaulinio karo veteranas Albertas J. Valeika, 52 m. amžiaus, gyvenęs Mendone.

Velionis gimė ir augo Cambridge Juozo ir Stelos Baikaitės Valeikų šeimoje. Palaidotas Swandale kapinėse Mendone, Mass.

Velionis paliko žmoną Daratą (Anestaitę), sūnų Steponą, dukterį, ištėkėjusią už E. Drew, motiną Stelą Jonušienę, gyv. Roslindale, ir dėdę Antaną Valeiką, gyv. Bedforde.

Gili jiems užuojauta.

P. Brazaitis

J. Tumavičienė buvo ligoninėje

Jadvyga Tumavičienė išties mėnesį išgulėjo ligoninėje. Ten jai buvo padaryta operacija. Dabar ji yra dr. A. Krišukėno gydoma namie.

Vedė Kęstutis Girnius

Kęstutis Girnius, Onos ir dr. Juozo Girniaus sūnus, vedė Vidą Bičiūnaitę. Su-tuoktuvės buvo Chicagoje. Jose dalyvavo ir keletas bostoniečių Kęstučio draugų.

Abu jaunieji yra mūsų naujosios intelektualų kartos atstovai, kurie gyvai dalyvauja ir lietuviškoje spaudoje, ir veikloje.

Nuoširdžiai linkime laimingos ir šviesios ateities, reišmin

Naujas policijos viršininkas

Bostono majoras naujo policijos viršininku pakvieta dabartinį St. Louis, Missouri, apskrities policijos vadą Robertą DiGrazia, 44 metų amžiaus.

Grįžo iš Bermudos

Aldona ir Jonas Adomonai, Albina ir Leonas Rudziūnai ir Lilė ir Pranas Šimkai grįžo iš Bermudos, ten praleidę savaitę.

I. Nenortienės paroda

Inos Nenortienės kūrinių paroda bus spalio 28-29 dienomis Kultūros Zidiny New Yorke.

Quincy statykla gavo didelį užsakymą

Jai užsakyta pastatyti 3 didelius tanklaivius už \$270 milijonų. Tai padės žymiai sumažinti bedarbių skaičių. Seniau čia dirbo 7,000 darbininkų, o pastaraisiais dvejais metais tas skaičius sumažėjo iki 4,000.

Stelai ir Napoleonui Jonuškom s.

Jų sūnui

ALBERTUI VALEIKAI

mirus, gilią užuojautą reiškia ir kartu liūdi

Pranas ir Marija Sveikauskai

Gana

nereikalingai eikvoti kurui alyvą

1972

Alyva kūrenamos
šilto oro krosnys
Rytdienos įrengimas

Pilnas įrengimas, įskaitant alyvos burnerį, pūtėją, oro filtrą, termostatą, kontrolę ir darbą sujungti rūsy su vamzdžiais..

10 metų garantija.

\$395.

Paskutinė modernaus alyvos šildymo naujiena

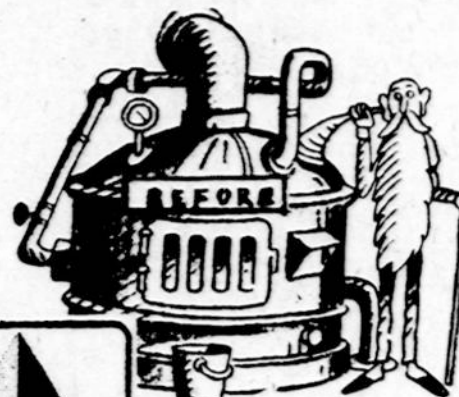
FORTUNA FUEL Co.

Alyva šildymo specialistai
470 Adams Street, Quincy, Mass.
Alyvos burnerio aptarnavimas ištisas 21 val. per dieną

Skambinti — Boston: 436-1204, So. Shore: 773-4949

Namams šildyti geriausias pirkinys

CITGO CLIMATIC HEATING OILS

COSMOS PARCELS

EXPRESS CORP.

169 Milbury St.
WORCESTER, MASS.
Tel. SW 8-2868

yra vienintelis oficiali įstaiga Worcester, kuri siūnia siuntinius tiesiog iš Worcesterio į Lietuvą ir kitas Rusijos valdomas sritis. Čia kalbama lietuviškai, patarnaujama greitai ir sąžiningai. Siuntiniai aicina greitai ir tvarkingai.

Čia galima gauti įvairiausių importuotų ir vietinės gamybos medžiagų ir kitų daiktų, tinkamų Lietuvoje, labai žemomis kainomis.

Vedėja B. Sviklienė

TESTAMENTAI

Išigykite teisininko P. Šulo parengtą leidinį "Kaip sudaromi testamentai". Tai labai naudinga informacijų knygelė norintiems sudaryti testamentą. Ten yra ir testamentų pavyzdžių. Jos kaina — \$3.00.

Telefonas: AN 8-2805

Dr. Jos. J. Donovan

Dr. J. Pašakarnio

IPEDINIS OPTOMETRISTAS

Valandos: nuo 9 val. ryto iki 5 val. vak.

Trečiadieniais nepriimama

447 BROADWAY

South Boston, Mass

Peter Maksvytis

Carpenter & Builder

49 Church Street

E. Milton, Mass.

Atlieku visus patalynų, remonto ir projektavimo darbus iš lauko ir viduje, gyvenamųjų namų ir biuro pastatų, pagal Jūsų reikavimą. Suteikiu vienos iki 9 valandų vakaro.

Telefonas: 698-8675

TEL. AN 8-2124

Dr. Amelia E. Rodd

(RUDOKIUTĖ)

OPTOMETRISTE

Valandos: nuo 10 ryto iki 6 vakaro

Trečiadieniais — uždara

445 BROADWAY

SOUTH BOSTON, MASS.

A. J. NAMAKSY

Real Estate & Insurance

321 Country Club Rd.

Newton Centre, Mass. 02159

Tel. 332-2645

173 Arthur St., Brockton, Mass. 02402. Tel. 586-7209

173 Arthur St., Brockton, Mass. 02402. Tel. 586-7209

173 Arthur St., Brockton, Mass. 02402. Tel. 586-7209

173 Arthur St., Brockton, Mass. 02402. Tel. 586-7209

173 Arthur St., Brockton, Mass. 02402. Tel. 586-7209

173 Arthur St., Brockton, Mass. 02402. Tel. 586-7209

173 Arthur St., Brockton, Mass. 02402. Tel. 586-7209

173 Arthur St., Brockton, Mass. 02402. Tel. 586-7209

173 Arthur St., Brockton, Mass. 02402. Tel. 586-7209

173 Arthur St., Brockton, Mass. 02402. Tel. 586-7209

173 Arthur St., Brockton, Mass. 02402. Tel. 586-7209

173 Arthur St., Brockton, Mass. 02402. Tel. 586-7209

173 Arthur St., Brockton, Mass. 02402. Tel. 586-7209

173 Arthur St., Brockton, Mass. 02402. Tel. 586-7209

173 Arthur St., Brockton, Mass. 02402. Tel. 586-7209

173 Arthur St., Brockton, Mass. 02402. Tel. 586-7209

173 Arthur St., Brockton, Mass. 02402. Tel. 586-7209

173 Arthur St., Brockton, Mass. 02402. Tel. 586-7209

173 Arthur St., Brockton, Mass. 02402. Tel. 586-7209

173 Arthur St., Brockton, Mass. 02402. Tel. 586-7209

173 Arthur St., Brockton, Mass. 02402. Tel. 586-7209

173 Arthur St., Brockton, Mass. 02402. Tel. 586-7209

173 Arthur St., Brockton, Mass. 02402. Tel. 586-7209

173 Arthur St., Brockton, Mass. 02402. Tel. 586-7209

173 Arthur St., Brockton, Mass. 02402. Tel. 586-7209

173 Arthur St., Brockton, Mass. 02402. Tel. 586-7209

173 Arthur St., Brockton, Mass. 02402. Tel. 586-7209

173 Arthur St., Brockton, Mass. 02402. Tel. 586-7209

173 Arthur St., Brockton, Mass. 02402. Tel. 586-7209

173 Arthur St., Brockton, Mass. 02402. Tel. 586-7209

173 Arthur St., Brockton, Mass. 02402. Tel. 586-7209

173 Arthur St., Brockton, Mass. 02402. Tel. 586-7209

173 Arthur St., Brockton, Mass. 02402. Tel. 586-7209

173 Arthur St., Brockton, Mass. 02402. Tel. 586-7209

173 Arthur St., Brockton, Mass. 02402. Tel. 586-7209

173 Arthur St., Brockton, Mass. 02402. Tel. 586-7209

173 Arthur St., Brockton, Mass. 02402. Tel. 586-7209

173 Arthur St., Brockton, Mass. 02402. Tel. 586-7209

173 Arthur St., Brockton, Mass. 02402. Tel. 586-7209

173 Arthur St., Brockton, Mass. 02402. Tel. 586-7209

173 Arthur St., Brockton, Mass. 02402. Tel. 586-7209

173 Arthur St., Brockton, Mass. 02402. Tel. 586-7209

173 Arthur St., Brockton, Mass. 02402. Tel. 586-7209

173 Arthur St., Brockton, Mass. 02402. Tel. 586-7209

173 Arthur St., Brockton, Mass. 02402. Tel. 586-7209

173 Arthur St., Brockton, Mass. 02402. Tel. 586-7209

173 Arthur St., Brockton, Mass. 02402. Tel. 586-7209

173 Arthur St., Brockton, Mass. 02402. Tel. 586-7209

173 Arthur St., Brockton, Mass. 02402. Tel. 586-7209

E. KARDELINEN DAINŲ PLOKŠTELĖ

Keleivio administracijoje

galima gauti Lietuvos operos solistės Elzbičios Kardenienės įdainuotų dainų ir arijų plokšteles. Kaina \$6.00.

Paštu nesiunčiame.

Paštu nesiunčiame.

Paštu nesiunčiame.

Paštu nesiunčiame.

Paštu nesiunčiame.

Paštu nesiunčiame.

Paštu nesiunčiame.

Paštu nesiunčiame.

Paštu nesiunčiame.

Paštu nesiunčiame.

Paštu nesiunčiame.

Paštu nesiunčiame.

Paštu nesiunčiame.

Paštu nesiunčiame.

Paštu nesiunčiame.

Paštu nesiunčiame.

Paštu nesiunčiame.

Paštu nesiunčiame.

Paštu nesiunčiame.

Paštu nesiunčiame.

Paštu nesiunčiame.

Paštu nesiunčiame.

Paštu nesiunčiame.

Paštu nesiunčiame.

Paštu nesiunčiame.

Paštu nesiunčiame.

Paštu nesiunčiame.

Paštu nesiunčiame.

Paštu nesiunčiame.

Paštu nesiunčiame.

Paštu nesiunčiame.

Paštu nesiunčiame.

Paštu nesiunčiame.

Paštu nesiunčiame.

Paštu nesiunčiame.

Paštu nesiunčiame.

Paštu nesiunčiame.

Paštu nesiunčiame.

Paštu nesiunčiame.

Paštu nesiunčiame.

Paštu nesiunčiame.

Paštu nesiunčiame.

Paštu nesiunčiame.

Paštu nesiunčiame.

Paštu nesiunčiame.

Paštu nesiunčiame.

Paštu nesiunčiame.

Paštu nesiunčiame.

Paštu nesiunčiame.

Paštu nesiunčiame.

Paštu nesiunčiame.

Paštu nesiunčiame.

ATLAS PARCELS CO.

82 Harrison Street,

Worcester, Mass. 01604

Tel. 798-3347

Tiesiai iš Worcesterio siunčiam įvairius siuntinius į Lietuvą ir kitas Rusijos valdomas plotus! Siuntiniai sudaromi iš vietinės gamybos medžiagų, apavų, maisto ir pramonės gaminių. Turime vietoje įvairių vietinės gamybos ir importuotų prekių iš kitų kraštų visai žemomis kainomis. Be to, siunčiame maistą, pinigų ir galite užsakyti jų gamybos prekes. Čia sumokėsite pinigų, o giminės ten vietoje galės pasirinkti užsąktas prekes.

Taipogi tarpininkaujame per tam tikras įstaigas atsikviesti giminės čia pas save į svečius ar nuolaiziam apsigyvenimui. Patarnavimas atliekamas greitai ir sąžiningai. Atsilankę įsitikinsite. Vedėjas A. Schyrinski

Patarnavimas atliekamas greitai ir sąžiningai. Atsilankę įsitikinsite. Vedėjas A. Schyrinski

Patarnavimas atliekamas greitai ir sąžiningai. Atsilankę įsitikinsite. Vedėjas A. Schyrinski

Patarnavimas atliekamas greitai ir sąžiningai. Atsilankę įsitikinsite. Vedėjas A. Schyrinski

Patarnavimas atliekamas greitai ir sąžiningai. Atsilankę įsitikinsite. Vedėjas A. Schyrinski

Patarnavimas atliekamas greitai ir sąžiningai. Atsilankę įsitikinsite. Vedėjas A. Schyrinski

Patarnavimas atliekamas greitai ir sąžiningai. Atsilankę įsitikinsite. Vedėjas A. Schyrinski

Patarnavimas atliekamas greitai ir sąžiningai. Atsilankę įsitikinsite. Vedėjas A. Schyrinski

Patarnavimas atliekamas greitai ir sąžiningai. Atsilankę įsitikinsite. Vedėjas A. Schyrinski

Patarnavimas atliekamas greitai ir sąžiningai. Atsilankę įsitikinsite. Vedėjas A. Schyrinski

Patarnavimas atliekamas greitai ir sąžiningai. Atsilankę įsitikinsite. Vedėjas A. Schyrinski

Patarnavimas atliekamas greitai ir sąžiningai. Atsilankę įsitikinsite. Vedėjas A. Schyrinski

Patarnavimas atliekamas greitai ir sąžiningai. Atsilankę įsitikinsite. Vedėjas A. Schyrinski

Patarnavimas atliekamas greitai ir sąžiningai. Atsilankę įsitikinsite. Vedėjas A. Schyrinski

Patarnavimas atliekamas greitai ir sąžiningai. Atsilankę įsitikinsite. Vedėjas A. Schyrinski

Patarnavimas atliekamas greitai ir sąžiningai. Atsilankę įsitikinsite. Vedėjas A. Schyrinski

Patarnavimas atliekamas greitai ir sąžiningai. Atsilankę įsitikinsite. Vedėjas A. Schyrinski

Patarnavimas atliekamas greitai ir sąžiningai. Atsilankę įsitikinsite. Vedėjas A. Schyrinski

Patarnavimas atliekamas greitai ir sąžiningai. Atsilankę įsitikinsite. Vedėjas A. Schyrinski

Patarnavimas atliekamas greitai ir sąžiningai. Atsilankę įsitikinsite. Vedėjas A. Schyrinski

Patarnavimas atliekamas greitai ir sąžiningai. Atsilankę įsitikinsite. Vedėjas A. Schyrinski

Patarnavimas atliekamas greitai ir sąžiningai. Atsilankę įsitikinsite. Vedėjas A. Schyrinski

Patarnavimas atliekamas greitai ir sąžiningai. Atsilankę įsitikinsite. Vedėjas A. Schyrinski

</